

IFAU

Institutet för arbetsmarknads- och
utbildningspolitisk utvärdering

Yrkeshögskolan – vilka söker, vem tar examen och hur går det sedan?

**Patrik Lind
Alexander Westerberg**

RAPPORT 2015:12

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Rapporterna finns även i tryckt format. Du kan beställa de tryckta rapporterna via telefon eller mejl. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala
Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala
Telefon: 018-471 70 70
Fax: 018-471 70 71
ifau@ifau.uu.se
www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Yrkeshögskolan – vilka söker, vem tar examen och hur går det sedan?¹

av

Patrik Lind² och Alexander Westerberg³

2015-08-10

Sammanfattning

Rapporten följer studenter som antogs till KY- och YH-utbildningar från och med 2006 och med avslut senast 2010 och beskriver deras sysselsättningsgrad, inkomster och förekomst av arbetslöshet före, under och efter utbildningen.

Av de examinerade studenterna är sysselsättningsgraden cirka 60–70 procent innan utbildningen och ökar till cirka 80–90 procent efter utbildningen, med vissa variationer beroende på ämnesområde. De som tar examen ökar även sin medianinkomst per år från strax under 100 000 kronor till cirka 250 000 kronor. Detta beror på en kombination av högre lön, heltidsarbete i högre grad och att fler arbetar under en större del av året efter utbildningen. Sett till ålder och fas av arbetslivet hade dock sannolikt en del av den förbättrade arbetsmarknadssituationen ägt rum ändå.

Rapportens sista del jämför KY-studenter med ett matchat urval av högskolestudenter. KY-studenterna står sig väl i jämförelse och sysselsättningsgraden ökar inledningsvis snabbare men på sikt är den lika hög i båda grupperna. I slutet av uppföljningsperioden har dock högskolestudenter högre årsinkomster, cirka 15 000 kronor i genomsnitt, men det är vad vi skulle förvänta oss då de i genomsnitt har gått längre utbildningar.

¹ Vi vill tacka Christer Carmegren, Johan Regnér, Martin Söderström, Olof Åslund samt seminariedeltagare vid IFAU för värdefulla kommentarer. Vi vill även rikta ett stort tack till alla på Myndigheten för yrkeshögskolan som hjälpt oss under arbetets gång och särskilt till Paula Kossack för värdefull information om myndighetens data.

² IFAU, patrik.lind@ifau.uu.se

³ IFAU, alexander.westerberg@ifau.uu.se

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Från kvalificerad yrkesutbildning till yrkeshögskolan	5
2.1	Fler likheter än skillnader mellan YH och KY	6
3	Data och urval.....	9
3.1	Urval	10
4	Antagna studenter, fullföljandegrad och arbetsmarknadsutfall	11
4.1	KY- och YH-studenter – två liknande grupper av individer	11
4.2	Skillnad mellan examinerade och avhoppare	13
4.3	Arbetsmarknadssituationen före, under och efter utbildningen – ökad sysselsättning och högre inkomster	17
4.4	Små skillnader i utfall beroende på startår och utbildningslängd.....	27
4.5	Skillnad i utfall beroende på ålder, kön och utländsk bakgrund.....	28
4.6	Relevant yrke	29
4.7	De flesta byter arbetsgivare efter avslutad utbildning	31
4.8	Inkomstkällor bland dem som inte klassificeras som sysselsatta efter utbildningen	33
5	Arbetsmarknadsutfall efter examen: en jämförelse mellan KY-studenter och högskolestudenter	35
5.1	Matchning och balanserat urval.....	36
5.2	Matchade jämförelser av arbetsmarknadsutfall	40
6	Sammanfattning och slutsatser	45
	Referenser	48
	Appendix.....	50

1 Inledning

Yrkeshögskolan (YH) är en eftergymnasial utbildningsform med syfte att erbjuda uppdaterade utbildningar inom områden där arbetsgivare upplever ett underskott av kvalificerad arbetskraft. YH skiljer sig tydligt från utbildningar inom universitet och högskola genom kortare utbildningar med inslag av praktiskt lärande i form av arbetsplatsförlagd utbildning och hög delaktighet från arbetslivet. Detta gör utbildningsformen unik i sitt slag och den har på senare år utökats till att omfatta allt fler studenter samtidigt som det finns få studier som har undersökt hur det går för studenterna efter avslutad utbildning. I den här rapporten kommer vi därför studera bl.a. studenternas sysselsättning och inkomster men även förekomst av arbetslöshet. Vi kommer att följa studenterna under tiden före, under och efter utbildningen samt jämföra utfall med en jämförbar grupp av högskolestudenter.

YH har endast funnits sedan den 1 juli 2009 men föregicks bl.a. av kvalificerad yrkesutbildning (KY). KY startades på försök 1996 och övergick 2001 till att bli en permanent utbildningsform. Under åren som följde ökade antalet årsstudieplatser ständigt och utbildningsformen växte till att bli den största eftergymnasiala utbildningsformen efter högskolan. Ökningen av antalet årsstudieplatser har fortsatt sedan KY och andra eftergymnasiala utbildningsformer samlades under ett regelverk och en myndighet från den 1 juli 2009 under benämningen YH med Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) som förvaltande myndighet. Antalet platser som fanns att söka till YH-utbildningar med start under 2014 var 18 900 och söktes av fler än två personer per plats (MYH 2015a). Totalt fördelade MYH 1,5 miljarder kronor i statsbidrag under samma år (MYH 2015b).

När KY startade som försöksverksamhet var syftet bl.a. att höja arbetskraftens utbildningsnivå generellt men framförallt att snabbare kunna möta de behov av kompetenser som arbetsmarknaden efterfrågar. Detta är fortfarande syftet med dagens YH-utbildningar. YH-utbildningen har ett tydligare arbetsmarknadsperspektiv än högskolan och arbetsgivare ska vara initiativtagare till att starta en ny YH-utbildning. För att en YH-utbildning ska få godkänt att starta krävs dessutom att MYH bedömer att det finns ett behov på arbetsmarknaden för de yrkesroller utbildningarna syftar till. Arbetsgivare måste sedan även vara delaktiga i själva utbildningen genom att ingå i ledningsgruppen för utbildningarna och tillhandahålla platser för *LIA* (lärande i arbete), vilket kan liknas vid praktikplatser. För att säkerställa att behov finns beviljar MYH endast start för ett visst antal utbildningsomgångar varefter en ny ansökan om att få bedriva utbildning måste göras. Varje ny ansökan följs av en ny utredning av behovet av arbetskraft inom området. Utbildningens tydliga fokus på *LIA* tillsammans

med en, i genomsnitt, kortare utbildningstid än utbildningar inom högskolan gör att YH-utbildningen är något smalare och mindre teoretiskt inriktad än vad högskolan är (Prop. 1995/1996:145, Prop. 2000/01:63).

YH har på kort tid ökat från cirka 7 000 antagna 2004 till cirka 18 000 2014 (SCB 2006, MYH 2015a). Trots den kraftiga expansionen av utbildningsformen vet vi relativt lite om vilka studenterna är, vad de gjorde innan och hur det, på längre sikt, går för dem efter avslutad utbildning. Det vi vet sedan tidigare baseras i huvudsak på de enkätuppföljningar som MYH genomför varje år. I enkätundersökningar riktade till examinerade studenter följer MYH upp hur det gått för studenterna ett år efter avslutad utbildning. Undersökningarna visar på goda arbetsmarknadsutfall där cirka 80–90 procent är sysselsatta efter utbildningen. Det ska dock påpekas att gruppen av YH-studenter redan innan utbildningen har en stark ställning på arbetsmarknaden där majoriteten av de examinerade studenterna, 60–70 procent, var sysselsatta innan utbildningen (MYH 2008, 2009, 2010, 2011a, 2012a). En förklaring till den höga andelen sysselsatta innan utbildningen är att vissa utbildningar har arbetslivserfarenhet som ett antagningskrav, en annan kan vara att utbildningen riktar sig till en bred målgrupp.

Denna rapport⁴ kommer på ett både bredare och djupare sätt än vad som gjorts tidigare beskriva vilka studenterna är och vilka som fullföljer och vilka som avslutar utbildningen i förtid. Rapportens huvudsakliga bidrag är att belysa studenternas inkomster, sysselsättning och arbetslöshet före, under och efter avslutad utbildning med hjälp av registeruppgifter. Tidigare uppföljningar ser endast till examinerade studenter och har en kortare uppföljningshorisont än i den här rapporten. Utöver detta kommer vi att ställa YH-studenternas arbetsmarknadsutfall i relation till utfallen för högskolestudenter inom samma ämnesområde och med liknande egenskaper. I den jämförelsen kan vi även utöka uppföljningshorisonten ytterligare. I rapporten följer vi studenter antagna från och med 2006 fram till de som senast 2010 avslutade sin utbildning. Detta för att kunna följa upp samtliga studenter två år efter avslutad utbildning. När vi ser till eventuella skillnader i examensgrad kan vi följa studenterna ytterligare några år och i jämförelsen med högskolestudenter kan vi använda data över antagna från och med 2004.

Rapporten är upplagd enligt följande. I avsnitt 2 beskriver vi YH mer i detalj och jämför regler och utbildningsinnehåll mellan KY och YH och i avsnitt

⁴ Rapporten initierades genom ett regeringsuppdrag där de studerande ska beskrivas med avseende på kön, ålder och högsta tidigare utbildning uppdelat på de som fullföljer utbildningen och de som inte gör det. Uppdraget var även att analysera studenternas sysselsättning och inkomster före, under och efter utbildningen.

3 diskuterar vi data och urval. Avsnitt 4 belyser de skillnader som finns mellan studenterna inom KY och YH och även skillnader mellan de som tar examen, fullföljer utbildningen utan examen och de som hoppar av utbildningen. Avsnittet fortsätter med att beskriva olika arbetsmarknadsutfall för studenterna före, under och efter utbildningen. Avsnitt 5 använder ett matchat urval av KY- och högskolestudenter för en jämförelse av deras respektive arbetsmarknadsutfall. Rapporten sammanfattas i avsnitt 6.

2 Från kvalificerad yrkesutbildning till yrkeshögskolan

KY-utbildningen startade som ett pilotprojekt 1996 och permanentades 2001. I samband med införandet av YH den 1 juli 2009 samlades KY och flera andra former av eftergymnasiala utbildningsformer⁵ under ett och samma regelverk och under en förvaltande myndighet, MYH. Pågående och redan beviljade KY-utbildningar tilläts fortsätta medan endast nya ansökningar om att starta YH-utbildningar godkändes (SOU 2008:29).

Ända sedan starten har syftet med utbildningsformen varit att höja utbildningsnivån i arbetskraften generellt men även att bättre kunna möta förändringar på arbetsmarknaden till följd av bl.a. teknisk utveckling. Utbildningen riktar sig till en bred målgrupp, bl.a. redan yrkesverksamma i behov av fortbildning, individer som vill byta yrke och nyutexaminerade från gymnasiet. Ett uttalat syfte var även att locka individer som annars inte skulle valt att studera vidare efter gymnasiet.

KY- och YH-utbildningarna skiljer sig från andra utbildningsformer genom en stark koppling till arbetsmarknaden där arbetsgivares medverkan är ett krav för att en utbildning ska få starta. Arbetsgivarnas delaktighet syns bl.a. genom tillhandahållande av LIA-platser, delaktighet i utbildningens ledningsgrupp och inte minst som initiativtagare till att starta utbildningarna.

LIA (lärande i arbete) är den delen av utbildningen som genomförs ute på arbetsplatser. Den är en av grunderna i utbildningsformen och syftar till att ge studenten kunskaper som endast går att få i arbetslivet. LIA-tiden ska också hjälpa studenten att omsätta teoretiska kunskaper till praktiskt användande men syftar också till att hjälpa arbetsgivarna att säkerställa utbildningens relevans sett till arbetsmarknadens behov (Prop 2000/01:63, MYH 2012b).

Utbildningarna styrs av en ledningsgrupp där representanter för arbetslivet och studenter finns representerade. För utbildningar som leder till en kvalifi-

⁵ Exempelvis påbyggnadsutbildning inom kommunal vuxenutbildning, folkhögskoleutbildning, kompletterande utbildning samt vissa kortare utbildningar vid universitet och högskolor.

cerad yrkesexamen (se avsnitt 2.1) ska även en person från universitet eller högskola finnas representerad i gruppen. Ledningsgruppen har det övergripande ansvaret för att utbildningens mål uppfylls och ansvarar även för bl.a. antagning till utbildningen, utfärdandet av examina, kontinuerligt kvalitetsarbete samt garanterar studenterna LIA-platser (Förordning 2009:130 4 kap, MYH 2011b).

För att en ansökan om att starta en utbildning ska bli beviljad krävs, förutom delaktighet från arbetsgivare, även ett godkännande från MYH. Myndighetens uppgift är att göra en bedömning över arbetsmarknadens nuvarande och framtida kompetensbehov inom olika branscher, på både nationell, regional och lokal nivå utifrån individens och samhällets intresse (MYH, 2013b). För att få starta en utbildning ska utbildningsanordnaren inkludera en utbildningsplan i sin ansökan där bl.a. utbildningens mål och huvudsakliga kursinnehåll ska beskrivas. Betydligt fler ansökningar om att få starta YH-utbildningar avslås än godkänns. Under 2013 inkom exempelvis 1 185 ansökningar varav endast cirka en tredjedel, 380 ansökningar, beviljades (MYH 2014a).

Beviljade utbildningar kan ansöka om statsbidrag⁶ för finansiering av utbildningen där bidragets storlek varierar mellan ämnesområden och påverkas av antal studenter och utbildningens behov av undervisningsresurser, t.ex. avancerad teknik och utrustning. För 2011 varierade bidragen mellan 52 000 och 78 000 kronor per årsstudieplats (Davidsson 2011). Utbildningar som erhåller statsbidrag ska vara avgiftsfria bortsett från små avgifter som kan anses ha liten betydelse för studenten.

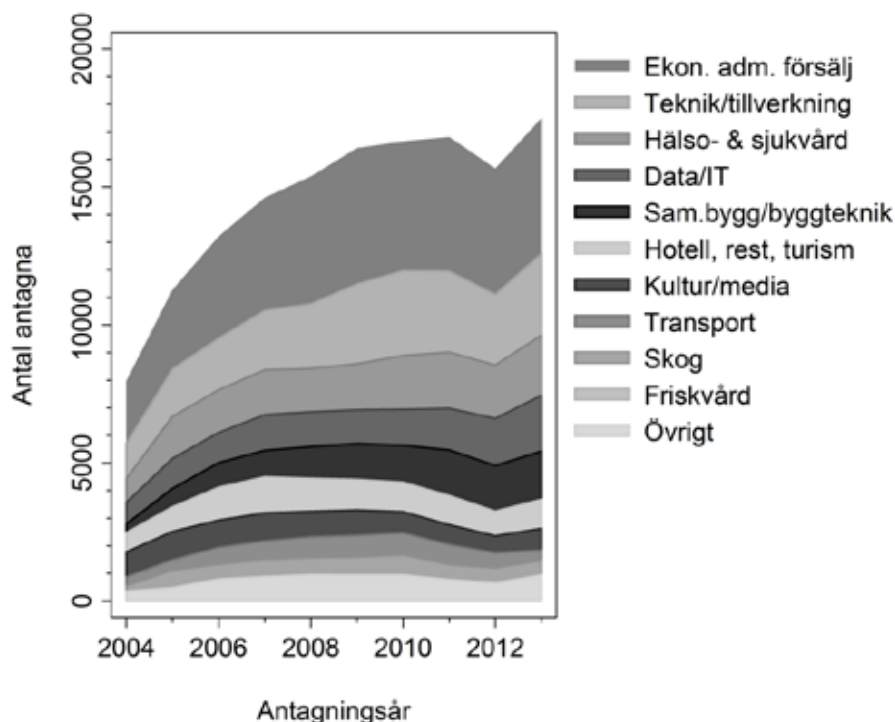
Utbildningar kan anordnas av privata företag, kommuner, landsting och högskolor/universitet. Majoriteten av huvudmännen är privata företag samt kommuner (MYH 2013b).

2.1 Fler likheter än skillnader mellan YH och KY

Fler observationer ger oftast en bättre bild av det som vi vill studera. Det är av den anledningen vi vill använda studenter från både KY och YH i vår uppföljning. Det ger oss dessutom en längre uppföljningshorisont vilket beror på att våra data för uppföljning sträcker sig till 2012 och att den första kullen av YH-studenter på tvååriga utbildningar påbörjade sin utbildning hösten 2009 och tog sin examen 2011. Genom att inkludera studenter från KY kan vi använda studenter antagna från och med 2006 vilket ökar antalet observationer betydligt. I Figur 1 nedan ser vi att antalet antagna studenter uppdelat på olika ämnes-

⁶ Särskilda medel gäller istället för statsbidrag för YH-utbildningar som anordnas av högskolor och universitet då de har staten som huvudman.

områden ökat stadigt över tid från 2004–2013 samtidigt som kompositionen av ämnesområden inte ändrats nämnvärt över tid.

Figur 1 Antalet antagna studenter per år och ämnesområde

Not: Figuren visar summan av både KY- och YH-studenter. Kategorin *Övrigt* innehåller ämnesområdena Säkerhet, Pedagogik, Journalistik, Juridik och Miljö.

För att kunna använda både KY- och YH-studenter i rapportens analyser behöver vi veta om det finns några större skillnader mellan utbildningsformerna och mellan studenterna som kan tänkas påverka de utfall vi vill studera. Exempel på sådana skillnader är vilka egenskaper de som antas till utbildningarna har.

YH ersatte inte alla pågående KY-utbildningar vid ett exakt datum utan de båda utbildningsformerna löpte istället parallellt mellan 2009 och 2013. Övergången från KY till YH var successiv men de går att särskilja i data.

Sett till de huvudsakliga delarna av de båda utbildningsformernas regelverk är de två i grunden en och densamma. Några smärre justeringar i regelverk och styrdokument har trots detta medfört några mindre skillnader. Utbildningslängden inom KY varierade från 1–3 år. Genom övergången till YH lättades reglerna upp något vilket möjliggjorde både kortare och längre utbildningar (Prop 2000/01:63, Förordning 2009:130 2 kap, 5 §). Detta har medfört att spridningen

i utbildningslängd är något större inom YH. Majoriteten av studenter i båda utbildningsformerna, cirka 58 procent (55 procent, KY), har däremot läst en två-årig utbildning. Att utbildningstiden skiljer sig är inte ett problem när vi tittar på utfall eftersom vi studerar utfallen för olika utbildningslängder separat samt att vi exkluderar utbildningar kortare än ett år då dessa inte leder till någon examen.

Eftersom majoriteten av utbildningarna inom både KY och YH är tvååriga kommer vi att fokusera på dessa i rapporten men i text beskriva eventuella skillnader för de kortare och längre utbildningarna. Redovisning av utfall beroende på utbildningslängd är förlagd till appendix.

En förändring som successivt kan ha kommit att påverka YH-utbildningarnas innehåll i jämförelse med KY är en mindre förändring i uppdraget till MYH. Förändringarna bygger på att YH i större utsträckning än inom KY ska bygga på kunskaper som eleverna förväntas ha skaffat sig inom gymnasieskolans nationella program. Detta kan ha medfört en något högre nivå på utbildningsinnehållet genom att delkurser och utbildningar vars innehåll ligger närmare en gymnasial än en eftergymnasial nivå har försvunnit (MYH 2014a). Det är i så fall troligt att dessa ändringar i uppdraget till MYH har medfört successiva förändringar i utbildningsinnehållet.

Regelverket som styr LIA-tiden har även det förändrats något. Samtliga KY-utbildningar hade krav om att innehålla minst *en tredjedel* LIA-tid oavsett utbildningslängd. Kravet lättades upp något för YH-utbildningar där kravet togs bort helt för utbildningar kortare än två år och sänktes till minst *en fjärdedel* för utbildningar två år eller längre (Prop 2000:01/63, prop 2008/09:68). Huruvida denna regeländring påverkat den mängd LIA-tid studenterna faktiskt får är svårt att veta då dessa uppgifter saknas i myndighetens data.

Det finns även en skillnad i typ av examen. Inom KY fanns endast en examen, kvalificerad yrkesexamen, medan det inom YH finns två olika examina baserade på utbildningens längd. Utbildningar om minst ett år men mindre än två leder till en yrkeshögskoleexamen och utbildningar två år eller längre leder till en kvalificerad yrkeshögskoleexamen.

Slutligen finns även vissa skillnader i behörighetskrav. För att vara behörig till en YH-utbildning ska studenten ha en gymnasieexamen medan det inom KY räckte med minst 90 procent godkända gymnasiekurser och därmed inget krav på avslutad gymnasieexamen. Dock finns det inom båda utbildningsformerna undantag. Inom KY fanns den så kallade 25:4-regeln som innebar att om individen var minst 25 år, arbetat sammanlagt minst fyra år och hade kunskaper i svenska och engelska som motsvarar kunskapskraven för nationella gymnasieprogram var denne behörig. Inom YH får utbildningsanordnaren göra

undantag för max 20 procent av utbildningsplatserna från gällande regler om anordnaren bedömer att den sökande har förutsättningar för att klara utbildningen (Förordning 2009:130 3 kap 4 §). I övrigt är det upp till utbildningsanordnaren att fritt sätta upp särskilda behörighetskrav om exempelvis arbetslivserfarenhet eller specifika gymnasiekurser. I urvalsprocessen får utbildningsanordnaren använda sig av betyg, arbetslivserfarenhet, tidigare utbildning, muntligt och/ eller skriftligt prov (Prop 2000:01/63, Prop 2008/09:68).

Vi kan konstatera att det finns mindre skillnader i styrdokument och regelsamlingar mellan de båda utbildningsformerna men samtidigt vet vi lite om dess faktiska genomslag på utbildningarnas innehåll och därmed om de faktiskt kan tänkas påverka olika utfall. Sammantaget bedömer vi ändå att de skillnader som finns är av sådan natur att det inte föreligger några skäl till att vi inte kan se på de båda utbildningsformerna som likställiga. Vi kommer därför att analysera utfallen för både KY- och YH-studenter som en sammanhållen grupp. Undantaget är i avsnitt 5 där urvalsbegränsningar gör att endast KY-studenter ingår i analysen.

3 Data och urval

Det finns olika sätt för hur en kartläggning och uppföljning av yrkeshögskolans studenter skulle kunna genomföras. Tidigare uppföljningar har främst hämtat information via enkätstudier som har den fördelen att det är möjligt att regelbundet och relativt snabbt få aktuell information. Att använda registerdata, vilket vi gör i den här rapporten, innebär att vi inte är beroende av svarsfrekvens och bortfall eftersom data från administrativa register täcker in hela populationen. Vi får även mer konsekventa uppgifter genom registerdata än om individerna själva fyller i svaren då frågor kan komma att tolkas olika. Registeruppgifter möjliggör dessutom jämförelser mellan grupper som har deltagit i YH-utbildningar och de som inte har deltagit, eller som har deltagit i andra utbildningsformer. En nackdel med registerdata är däremot att dessa data alltid har en viss eftersläpning vilket gör att en registeruppföljning tidigast kan göras några år efter avslutad utbildning.

Den information över antagna och examinerade inklusive uppgifter om utbildningarna, som MYH förvaltar, finns från och med 2004 och uppgifterna är centrala för den här rapporten. Data från det administrativa systemet har vissa kvalitetsbrister, främst för data från de första åren, 2004 och 2005. För dessa år finns ett visst bortfall gällande utbildningsinformation och motsägande uppgifter om utbildningens start- och slutdatum. För utbildningar som påbörjades innan 2004 men som avslutades 2004 eller senare är inte uppgifterna heltäck-

ande. I dessa fall följer vi MYH:s rekommendationer⁷ över hur data kan användas och exkluderar individer där uppgifterna inte är fullständiga. För utbildningar som startade 2004 och 2005 kan vi heller inte särskilja de som hoppade av utbildningen i förtid (*avhoppare*) från de som påbörjade utbildningens sista halvår men som inte fick sin examen (*fullföljare*). Övriga data som används i rapporten består av registeruppgifter om familjebakgrund, tidigare studier och arbetsmarknadsutfall och har hämtats från olika dataregister från Statistiska centralbyrån, SCB.

3.1 Urval

För att kunna analysera de olika utfallen separat per fullföljandekategori (examinerade, fullföljare och avhoppare) följer vi i rapporten studenter antagna från och med 2006. Data för bakgrundsegenskaper och arbetsmarknadsutfall finns fram till och med 2012. För att kunna analysera hur det går för studenterna efter avslutad utbildning vill vi kunna följa dem i minst två år. Av denna anledning ingår endast studenter som senast 2010 avslutade sin utbildning. När vi analyserar examensgrad kan vi däremot använda data fram till och med 2012 då alla dessa uppgifter hämtas från MYH som inte har samma eftersläpning som andra registeruppgifter.

Förutom att kvalitetsbrister i data och avsaknad av viss information begränsar det urval som vi faktiskt kan studera gör vi även vissa andra avgränsningar i urvalet som redovisas i Tabell A1 i Appendix. Förutom de kortaste utbildningarna som inte leder till en examen exkluderar vi även de allra längsta utbildningarna vilka omfattar 645 eller fler YH-poäng (motsvarande minst 3,2 års heltidsstudier). Dessa utbildningar omfattar få individer och de tycks inte vara direkt jämförbara med de treåriga utbildningarna. Det förekommer att individer är registrerade på fler än en utbildning, antingen parallellt eller att de påbörjar en ny utbildning efter en avslutad utbildning men under samma år. För studenter som är registrerade på två eller fler utbildningar som löper parallellt behåller vi en av dessa i följande prioriteringsordning: utbildning som leder till examen, längsta utbildning och därefter den utbildning med senast startdatum. Om alla dessa är lika behåller vi slumpmässigt en av individens parallella utbildningar. För studenter som registrerats på en ny utbildning efter en avslutad utbildning studerar vi den första av dessa utbildningar. Vi begränsar oss även till att endast inkludera heltidsstudenter, vilka motsvarar cirka 94 procent av alla studenter. Att inkludera deltidssstudenterna hade gjort uppföljning av arbetsmarknadsutfall mindre tydlig då t.ex. en tvåårig utbildning för dessa individer kommer att pågå under mer än två år. Det skulle även bli alltför få

⁷ Kossack, Paula. E-post. 2014-09-18

individer på dessa studietider om de hade följts upp separat. För ett fåtal individer saknas information som är nödvändig i analyserna vilket gör att de exkluderas. En sådan orsak är om en student inte längre är folkbokförd i Sverige efter avslutad utbildning.

I rapporten används tre centrala utfallsvariabler: sysselsättningsstatus i november, årsinkomst och arbetslöshet. För att klassificeras som sysselsatt i november krävs en årsinkomst över en viss gräns och att tidsperioden för när inkomsten tjänades in täcker in november månad eller att individen finns med som sysselsatt i arbetskraftsundersökningen (AKU). De som klassificeras som sysselsatta i november har i de flesta fall även arbetat under en stor del av årets övriga månader. Årsinkomster avser summan av kontant bruttolön enligt kontrolluppgifter från arbetsgivare till Skatteverket och har räknats om till 2013 års prisnivå. Arbetslöshet avser inskrivning som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen (se även Tabell A2).

4 Antagna studenter, fullföljandegrad och arbetsmarknadsutfall

I detta avsnitt beskriver vi vilka som valt att söka och därefter blivit antagna till en KY- eller YH-utbildning med avseende på bakgrundsegenskaper. Vi kommer att beskriva de skillnader som finns i observerade egenskaper mellan KY- och YH-studenter samt skillnader mellan examinerade, fullföljare och avhoppare.

Vi kommer även redovisa utfall uppdelat efter kön, ålder, utländsk bakgrund⁸, utbildningslängd och utbildningens startår. Det senare beror på att utbildningsformerna endast under en kort period löpte parallellt och att studenterna kan ha mött olika konjunktursituationer efter examen.

4.1 KY- och YH-studenter – två liknande grupper av individer

Som vi redogjorde för i avsnitt 2 finns det en del mindre skillnader i regelverk och styrning mellan KY och YH men det finns ändå fler likheter än skillnader. I det här avsnittet undersöker vi istället om det finns några skillnader i egenskaper mellan de studenter som har läst en KY-utbildning och de som läst en YH-utbildning. Tabell 1 belyser egenskaperna bland antagna KY- (kolumn 1) och YH-studenter (kolumn 2) året innan utbildningen. Genomsnittsåldern bland YH-studenterna är något högre och andelen kvinnor och utrikes födda är också

⁸ Utrikes födda, ej uppdelat på födelselandsgrupper

något högre än inom KY. Värt att notera är också den relativt höga årsinkomsten för både KY- och YH-studenter innan utbildningen.

Tabell 1 Bakgrundsegenskaper bland antagna, uppdelat på KY och YH.

	KY	YH
Ålder	27,3	28,3
Åk 9-betyg (decil)*	5,46	5,31
Gymnasiebetyg (decil)**	5,01	4,88
Tidigare högsta utb:		
förgymnasial	0,11	0,11
gymnasial	0,67	0,66
eftergymnasial, < 3 år	0,14	0,15
eftergymnasial, ≥ 3 år	0,07	0,08
Löneinkomst (1000-tals kr)***	102,6	118,6
Andel:		
Kvinnor	0,54	0,52
Utrikes födda	0,13	0,15
Gift	0,16	0,18
Förvärvsarbetande	0,68	0,68
Arbetslös året innan utb	0,36	0,33
Med försörjningsstöd	0,05	0,05
Med studiemedel	0,35	0,32
Tot dagar i arbetslöshet	185,0	194,8
Föräldrars högsta utb:		
förgymnasial	0,10	0,10
gymnasial	0,47	0,48
eftergymnasial, < 3 år	0,19	0,19
eftergymnasial, ≥ 3 år	0,24	0,23
Antal observationer	60 936	29 472

Not: Alla tidsvarierande variabler mäts året innan påbörjad utbildning för utbildningar med start 2006 och slutår senast 2013. *Uppgifter om åk 9-betyg finns endast för individer födda 1973 eller senare (avgångsår 1989). **Uppgifter om gymnasiebetyg finns från och med avgångsår 1990. ***Medianinkomst.

Skillnaderna i observerade egenskaper mellan grupperna är små och den övergripande bilden är att studenterna inom KY och YH verkar tillhöra samma population. De skillnader som finns borde inte påverka resultaten i fortsatta analyser när vi analyserar studenterna från både KY och YH som en sammanhållen grupp. Vi har också tidigare sett att det finns fler likheter än skillnader

mellan KY och YH i regelverk och styrdokument och vi kommer därför i fortsättningen analysera studenterna från KY och YH som en sammanhållen grupp. MYH ser heller inte i sina uppföljningar att det finns något mervärde i att särredovisa KY från YH (MYH 2015a). Eftersom YH startade 2009 och vår uppföljningshorisont i registerdata sträcker sig till 2012 kommer däremot KY-studenterna att vara i majoritet i det urval som analyseras (se avsnitt 4.3).

4.2 Skillnad mellan examinerade och avhoppare

I data kan vi urskilja om studenten har tagit examen från utbildningen eller inte. Detta är intressant för att se om vissa grupper i högre utsträckning än andra fullföljer utbildningen med godkända resultat på alla delmoment, men även om det beroende på fullföljandekategori finns skillnader i arbetsmarknadsutfall efter avslutad utbildning. Av de som inte tagit examen kan vi fråna och med de utbildningsomgångar som påbörjades under 2006 särskilja studenter som fanns med på listan över aktiva studenter inför den sista rekvisitionen av statsbidrag⁹ och därmed även de som hoppade av utbildningen tidigare än sista halvåret. För utbildningsomgångar innan 2006 kan vi endast särskilja examinerade och icke examinerade. För *fullföljare* är det troligt att de, i de flesta fall, slutförde större delen av utbildningen men att de inte slutförde eller inte blev godkända på alla delmoment och därför inte uppfyller kraven för en examen. För *avhoppare* saknas information om när under utbildningen de avslutade sina studier. Det kan variera från utbildningens första veckor fram till tiden strax innan sista rekvisition av statsbidrag (MYH 2013c).

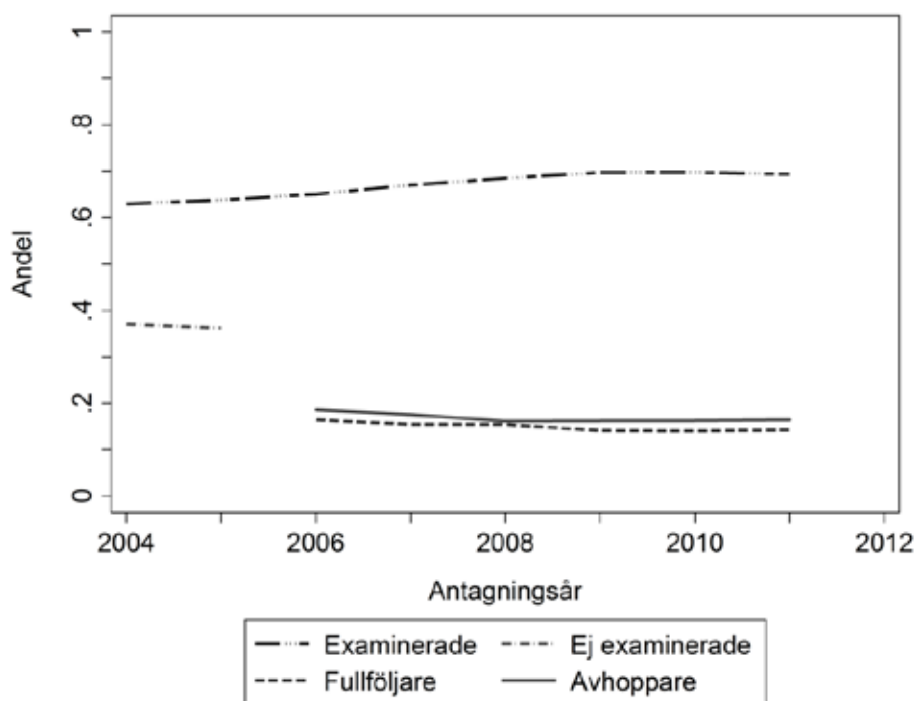
För att försöka bilda oss en uppfattning om när under utbildningen som avhoppare väljer att avsluta sina studier har vi utnyttjat uppgifter om studiemedel. Alla finansierar inte sina studier genom studiemedel men de allra flesta gör det. Tittar vi på de som antagits till en tvåårig utbildning började de flesta sin utbildning i början av hösten. Av de som påbörjade sin utbildning på hösten och som under året när utbildningen startar har studiemedelsinkomst uppgår den i genomsnitt till en nivå motsvarande 20 veckors heltidsstudier, om än något lägre för avhoppare (se Figur A1 i Appendix). För följande helår, motsvarande termin två och tre på den tvååriga utbildningen, tar examinerade och fullföljare, som förväntat, studiemedelsbelopp motsvarande nästan 40 veckors heltidsstudier. För avhoppare ser vi istället en minskning i genomsnittligt studiemedelsbelopp vilket tyder på att de i genomsnitt lämnar utbildningen någon gång under utbildningens andra halvår, även om det finns vissa avhoppare som har studiemedelsinkomst under utbildningens sista halvår, dvs. våren två år efter utbildningsstart. Detta skulle till viss del kunna bero på skillnader i start-

⁹ Statsbidrag rekvireras ungefär var sjätte månad under utbildningstiden.

datum och exakt tidpunkt för sista rekvisition av statsbidrag. I Figur A1 kan vi även se att fullföljare, i genomsnitt, har en något lägre studiemedelsinkomst än examinerade. Att de ändå har tagit studiemedel motsvarande nästan 20 veckors heltidsstudier under utbildningens sista halvår stödjer vårt antagande om att de faktiskt fullföljer utbildningen.

I Figur 2 ser vi studenternas fullföljandegrad per antagningsår där en uppdelning görs mellan examinerade, fullföljare och avhoppare. Gruppen *ej examinerade* avser både fullföljare och avhoppare för de antagningsår när vi inte kan särskilja dessa.

Över tid kan vi se att examensgraden har ökat något, från cirka 60 till cirka 70 procent. Andelen avhoppare och andelen fullföljare är ungefär lika stor, grupperna utgör vardera cirka 15 procent av de antagna i snitt under perioden. Summan av examinerade och fullföljare ger oss andelen som fullföljer utbildningen oavsett om de tar examen eller inte, vilket är cirka 80–85 procent av de antagna.

Figur 2 Fullföljandegrad efter antagningsår

Vi finner också en mindre skillnad i examensgrad mellan KY och YH där YH-studenter har en 2 procentenheters lägre examensgrad. Skillnaden är liten men

fortfarande statistiskt signifikant¹⁰. Detta skulle kunna tyda på antingen ett förändrat utbildningsinnehåll, förändrade krav, externa faktorer (t.ex. förändringar på arbetsmarknaden) eller icke observerade skillnader mellan studenterna på de två utbildningsformerna.

Det finns även skillnader i fullföljandegrad mellan ämnesområden, mellan kvinnor och män, mellan utrikes födda och inrikes födda, samt beroende på högsta tidigare utbildning och ålder. Examensgraden inom exempelvis Data/IT var cirka 40 procent 2004 med en topp på cirka 60 procent 2009. Ser vi istället till andra större ämnesområden som Samhällsbyggnad och byggteknik och Hälso- och sjukvård ligger examensgraden runt 70 procent 2004 och ökar något över tid (se Tabell A3). Skillnader i betyg från årskurs 9 och gymnasiet mellan fullföljandekategorierna diskuteras i anknytning till Tabell 3.

Sett till studenternas högsta tidigare utbildning innan påbörjad KY/YH-utbildning är examensgraden generellt sett högre desto högre tidigare avslutad utbildning. Detta gäller däremot inte för studenter med en tidigare eftergymnasial utbildning 3 år eller längre, i den gruppen finns en något högre andel avhoppare. Studenter med endast förgymnasial utbildning¹¹ har en markant lägre examensgrad, cirka 15–20 procentenheter lägre än övriga grupper. En stor del av de med förgymnasial utbildning, cirka 20–30 procent beroende på ämnesområde, är ändå fullföljare (se Tabell A4).

Tabell 2 visar på skillnaderna i examensgrad med avseende på kön, födelse-land och ålder. Kvinnor har en högre examensgrad än män, cirka 10 procentenheter högre. Det innebär däremot inte att hela skillnaden på 10 procentenheter beror på en betydligt högre andel avhoppare bland männen, istället verkar en stor del av skillnaden hänföra sig till att något fler män fullföljer utan examen, även om andelen avhoppare också är något högre bland männen. Vi ser inga tydliga förändringar över tid i dessa skillnader.

Skillnaderna kvarstår oberoende av utbildningslängd och inom alla större ämnesområden, bortsett från Data/IT där männen har en högre examensgrad men är också, sett till antal, i majoritet på dessa utbildningar (se Tabell A3).

Skillnaden i examensgrad mellan utrikes och inrikes födda är även den stor. Examensgraden bland utrikes födda är cirka 13 procentenheter lägre jämfört med inrikes födda. Inte heller här finns några tydliga skillnader över tid, utbildningslängd eller mellan de större ämnesområdena. De bland de utrikes födda som inte tar examen är jämnt fördelade på fullföljare och avhoppare.

¹⁰ Regression av indikator för examen på en indikator för utbildningsform kontrollerat för utbildningslängd, ålder, kön, högsta tidigare utbildning, årskurs 9 betyg, indikator för utrikes född och arbetslöshet vid antagningsåret.

¹¹ Detta är de som antagits under 25:4-regeln (KY) eller genom utbildningsanordnares undantag (YH)

Vi ser inga skillnader i examensgrad mellan yngre, de under 25 vid utbildningsstarten, och de äldre. Varken totalt sett eller inom olika ämnesområden.

Tabell 2 Skillnader i fullföljandegrad mellan grupper

	Examinerade	Fullföljare	Avhoppare
Kvinnor	0,10*** (0,00)	-0,07*** (0,01)	-0,03*** (0,01)
Utrikes födda	-0,13*** (0,01)	0,06*** (0,01)	0,07*** (0,01)
Yngre	0,01*** (0,00)	0,00 (0,01)	-0,02 (0,01)

Not: Gäller påbörjade utbildningar från 2006 med senast avslut 2012 ***, ** och * markerar signifikanta skillnader mellan grupperna på 1-, 5-, respektive 10-procentsnivån. Yngre avser de som var yngre än 25 år när utbildningen startade.

Tabell 3 belyser egenskaperna hos samtliga antagna (kolumn 1), examinerade (kolumn 2), fullföljare (kolumn 3) och avhoppare (kolumn 4) året innan utbildningen. Bland samtliga antagna är medelåldern 27,6 år och något högre bland avhoppare. Vi kan även se i data att medelåldern har ökat något över tid.

Bland samtliga antagna tillhörde genomsnittsstudenten den övre halvan av betygsfördelningen i årskurs 9 (åk 9) medan betygen var något lägre än genomsnittet i riket när vi ser till gymnasiebetyg. De som tar examen hade högre betyg i både årskurs 9 och gymnasiet jämfört med övriga grupper som inte erhåller examen. Avhoppare hade i sin tur något högre betyg i både årskurs 9 och gymnasiet än fullföljare. Gruppen examinerade har en något högre utbildningsnivå sedan tidigare och tycks också haft en starkare ställning på arbetsmarknaden genom högre sysselsättningsgrad, lägre arbetslöshet och färre som var i behov av försörjningsstöd året innan utbildningen.

Tabell 3 Egenskaper bland antagna, examinerade, fullföljare och avhoppare

	Antagna	Examen	Fullföljare	Avhopp
Ålder	27,6	27,5	27,5	28,5
Åk 9 betyg (decil)*	5,41	5,66	4,68	4,90
Gymnasiebetyg (decil)**	4,97	5,24	4,04	4,43
Tidigare högsta utb:				
förgymnasial	0,11	0,10	0,15	0,13
gymnasial	0,67	0,68	0,64	0,64
eftergymnasial, < 3 år	0,14	0,15	0,13	0,13
eftergymnasial, ≥ 3 år	0,07	0,07	0,07	0,09
Löneinkomst (1000-tals kr)***	114,4	127,6	78,9	86,8

	Antagna	Examen	Fullföljare	Avhopp
Andel:				
Kvinnor	0,53	0,57	0,42	0,48
Utrikes födda	0,14	0,12	0,19	0,19
Gift	0,17	0,17	0,15	0,17
Förvärvsarbetande	0,68	0,71	0,60	0,61
Arbetslösa	0,35	0,33	0,38	0,39
Med försörjningsstöd	0,05	0,03	0,08	0,09
Med studiemedel	0,34	0,33	0,39	0,36
Tot antal dagar i arbetslöshet	188,0	186,0	190,8	193,1
Föräldrars högsta utb:				
förgymnasial	0,10	0,09	0,10	0,12
gymnasial	0,47	0,48	0,47	0,47
eftergymnasial, < 3 år	0,19	0,19	0,19	0,18
eftergymnasial, ≥ 3 år	0,24	0,24	0,24	0,23
Antal observationer	90 408	63 026	13 277	14 105

Not: Alla tidsvarierande variabler mäts året innan påbörjad utbildning för utbildningar med start 2006 och slutår senast 2013. *Uppgifter om åk9-betyg finns endast för individer födda 1973 eller senare (avgångsår 1989). **Uppgifter om gymnasiebetyg finns från och med avgångsår 1990. ***Medianinkomst.

4.3 Arbetsmarknadssituationen före, under och efter utbildningen – ökad sysselsättning och högre inkomster

Vi har inledningsvis visat studenternas sysselsättningsgrad, årsinkomst och arbetslöshetshistorik året innan utbildningen. Vi går nu vidare och tittar på studenternas inkomster, sysselsättning och förekomst av arbetslöshet före, under och efter utbildningen. Tiden innan utbildningen utökas nu till att omfatta två år innan. Utfallen presenteras som ett genomsnitt för samtliga studenter samt separat för ämnesområdena Data/IT, Ekonomi, administration och försäljning, Samhällsbyggnad och byggteknik samt Teknik och tillverkning då dessa ämnesområden kommer användas som jämförelsegrupp mot högskolestudenter i avsnitt 5. Vi väljer också att särredovisa ämnesområdet Hälso- och sjukvård då det är ett av de större ämnesområdena.

För att kunna följa så många som möjligt men ändå få en relativt lång uppföljningsperiod kommer vi titta på perioden två år innan till två år efter avslutad utbildning. För en delpopulation kommer vi i avsnitt 5 utöka uppföljningshorisonten till som längst sex år efter avslutad utbildning. Vi kommer i huvuddelen av rapporten presentera resultat för studenter på tvååriga utbildningar då de flesta läser just tvååriga utbildningar. Eftersom vi vill kunna följa

alla studenter minst två år efter utbildningen måste vi begränsa oss till att endast inkludera studenter som senast 2010 slutförde sin utbildning på grund av den eftersläpning som finns i registerdata. Detta medför att arbetsmarknadsutfallen som presenteras i det här avsnittet endast omfattar KY-studenter då de första YH-studenterna på tvååriga utbildningar slutförde sin utbildning under 2011. När utfall presenteras uppdelat på utbildningslängd (se appendix) finns däremot YH-studenter med bland de ettåriga utbildningarna. Mot bakgrunden av genomgången över likheter och skillnader mellan KY och YH i avsnitt 2 och 4.1 finner vi det troligt att utfallen hade sett liknande ut även för tvååriga YH-utbildningar om dessa hade kunnat följas upp. När vi tittar på skillnader mellan utbildningslängder finns dock YH-studenter med bland de ettåriga utbildningarna.

Utbildningarnas start och slut skiljer sig åt vilket gör att när vi ser på årsuppgifter så som inkomster och sysselsättning kommer studenterna vid mätillfället haft olika lång tid på sig att komma ut på arbetsmarknaden. Detta gör att exempelvis studenter som påbörjar sin utbildning tidigt eller avslutar sin utbildning sent på året kommer ha kortare tid att arbeta innan mätillfället och därigenom ha en lägre årsinkomst och sysselsättningsgrad än de som påbörjade sin utbildning senare eller avslutade sin utbildning tidigare under året.

Vi grupperar utbildningarna efter utbildningslängd i termer av YH-poäng vilket innebär att exempelvis utbildningar som är mellan 350 och 449 YH-poäng, där 400 YH-poäng motsvarar två år, hamnar inom samma grupp – tvååriga utbildningar. Den absoluta majoriteten av alla utbildningar inom varje grupperad utbildningslängd ligger exakt på den poäng som motsvarar utbildningslängden, i det här fallet 400 YH-poäng.

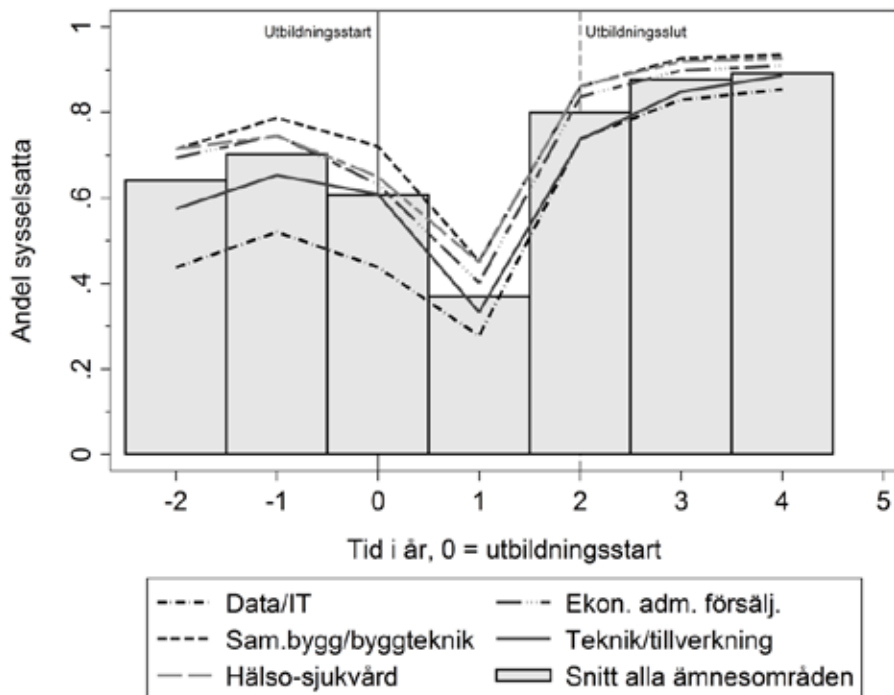
4.3.1 Sysselsättning före, under och efter utbildningen

Figur 3 visar andelen som klassificeras som sysselsatta¹² bland examinerade studenter från tvååriga utbildningar före, under och efter utbildningen. Året innan utbildningsstart är ungefär 70 procent klassificerade som sysselsatta, men med en spridning mellan ämnesområdena från 50 till nästan 80 procent. En stor andel av studenterna har alltså jobb redan innan de påbörjar sina studier. Under utbildningens startår, år 0 i figuren, sjunker sysselsättningen men ligger fortfarande på nivåer mellan strax över 30 (Data/IT) till strax under 50 procent (Samhällsbyggnad och byggteknik samt Hälso- sjukvård). Det är fortsatt många som klassificeras som sysselsatta under utbildningen. Redan under det år då utbildningen avslutas ökar andelen sysselsatta till i genomsnitt strax under 80

¹² SCB:s registerbaserade sysselsättningsmått, SyssStat, som bl.a. utgår från AKU och årsinkomster från kontrolluppgifterna (KU).

procent och under året efter avslutad utbildning ökar andelen sysselsatta ytterligare till ca 85 procent. En ökning på totalt ca 20 procentenheter i jämförelse med innan utbildningen.

De skillnader som finns mellan ämnesområden innan och under utbildningen minskar betydligt efter avslutad utbildning.

Figur 3 Andel sysselsatta före, under och efter utbildningen

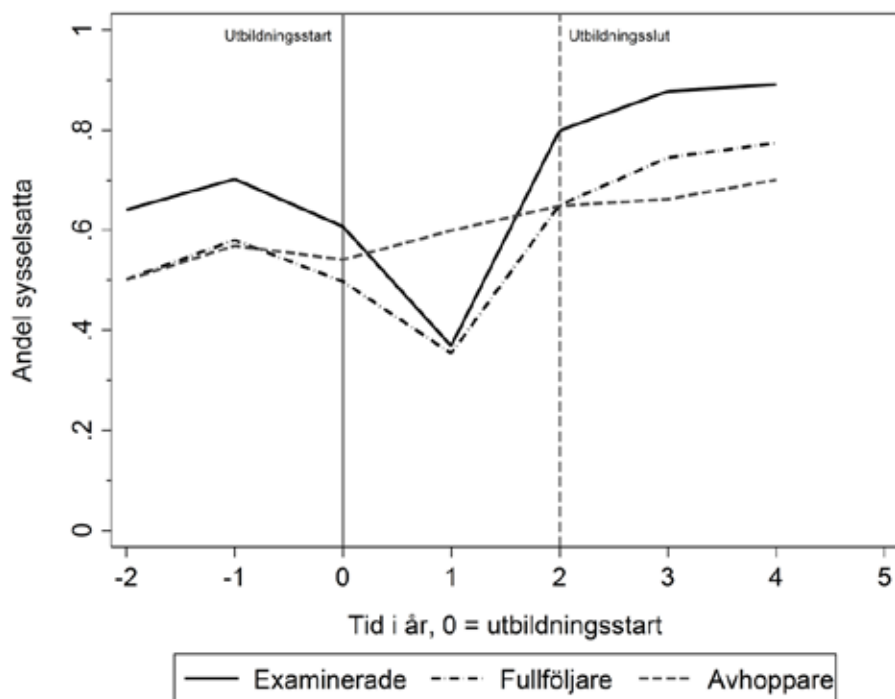
Not: Avser examinerade studenter från tvååriga utbildningar.

I Figur 4 ser vi den genomsnittliga sysselsättningsgraden före, under och efter utbildningen uppdelat på fullföljandekategorier. Bland både fullföljare och avhoppare är andelen sysselsatta innan utbildningen cirka 15 procentenheter lägre i jämförelse med examinerade. Detta skulle kunna förklaras av att de som tar sin examen är en något starkare grupp vilket även skillnaden i Åk 9-betyg tyder på (se Tabell 3). Fullföljare uppvisar samma mönster som de examinerade men på en lägre nivå både innan och efter utbildningen.

För avhopparna ser vi däremot inte samma mönster. De har en liknande sysselsättningsgrad som fullföljare innan utbildningen och andelen sysselsatta minskar också något under utbildningens startår men ökar sedan redan under

utbildningens första år. Detta tyder på att avhopparna tidigt valde att inte fortsätta studera vilket är i linje med studiemedelsuttagen som diskuterades i avsnitt 4.2. Vi ser heller inte samma tydliga ökning av andelen sysselsatta när utbildningen avslutas jämfört med innan utbildningen som vi ser för examinerade och fullföljare.

Ökningen över tid kan bero på att fler i grupperna får ett jobb men även att de som har jobb arbetar under en större del av året eller att de har ökat sina arbetstimmar.

Figur 4 Andel sysselsatta före, under och efter utbildningen uppdelat på fullföljandekategori

Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar.

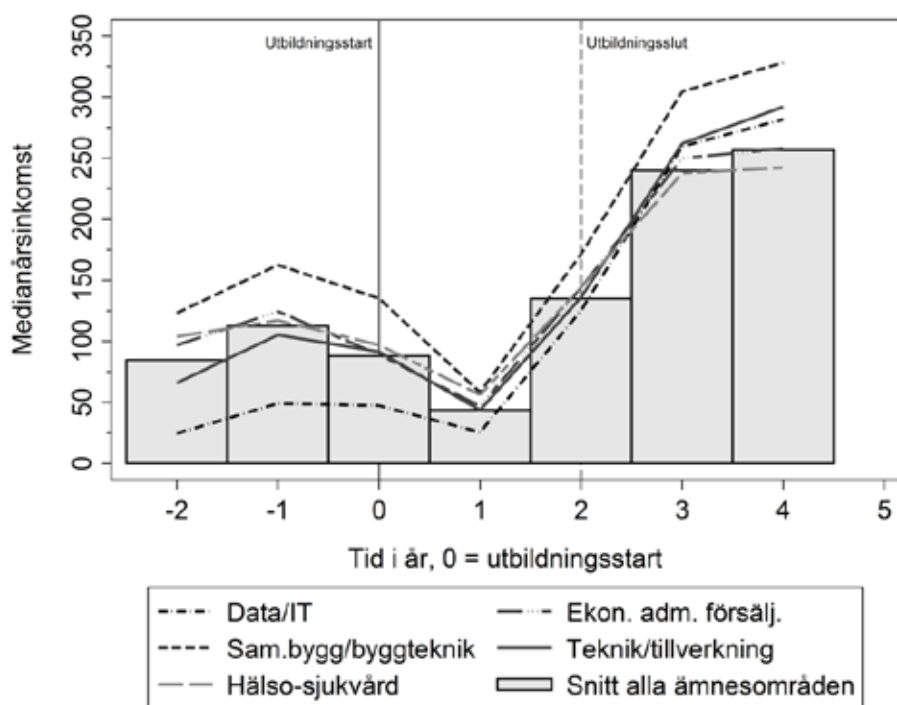
4.3.2 Inkomster före, under och efter utbildningen

I Figur 5 ser vi studenternas medianinkomst per år före, under och efter utbildningen för examinerade studenter från tvååriga utbildningar. Innan utbildningen är årsinkomsterna i genomsnitt lägre än medelinkomsten för en heltidsanställd, cirka 110 000 kronor i 2013 års priser vilket motsvarar en månadslön om cirka 9 000 kronor eller cirka sex månaders arbete med en månadslön om 18 000 kronor. Årsinkomsterna minskar under utbildningstiden vilket är för-

väntat och i enlighet med vad motsvarande figur för sysselsättning visade. Efter avslutad utbildning ökar medianinkomsten per år redan under examensåret för att sedan öka ytterligare när studenterna har haft ett helt år på sig att arbeta ihop sin årsinkomst. Ökningen i medianinkomst per år uppgår i genomsnitt över ämnesområden till cirka 130 000 kronor mer efter jämfört med innan utbildningen och ökar ytterligare när vi jämför året innan med två år efter utbildningen. Att medianinkomsterna ökar mellan två år innan och ett år innan utbildningen kan till viss del förklaras av att vissa studenter fortfarande fanns inom gymnasieskolan under perioden två år innan för att sen arbeta året innan utbildningen.

Att medianinkomsten per år ökar under perioderna efter jämfört med före utbildningen beror troligtvis i likhet med ökningen av sysselsättningsgraden både på att fler arbetar och att vissa arbetar mer än innan men även på högre löner.

Det finns skillnader mellan de olika ämnesområdena där exempelvis studenter inom Data/IT och Teknik och tillverkning har en lägre medianinkomst per år innan utbildningen än examinerade från övriga ämnesområden. Inom dessa ämnesområden är även medelåldern lägre vilket kan vara en del av förklaringen. Även om vissa skillnader i inkomster mellan ämnesområden kvarstår efter avslutad utbildning minskar de, bortsett från Samhällsbyggnad och byggteknik som visar en högre ökning än studenter inom övriga områden.

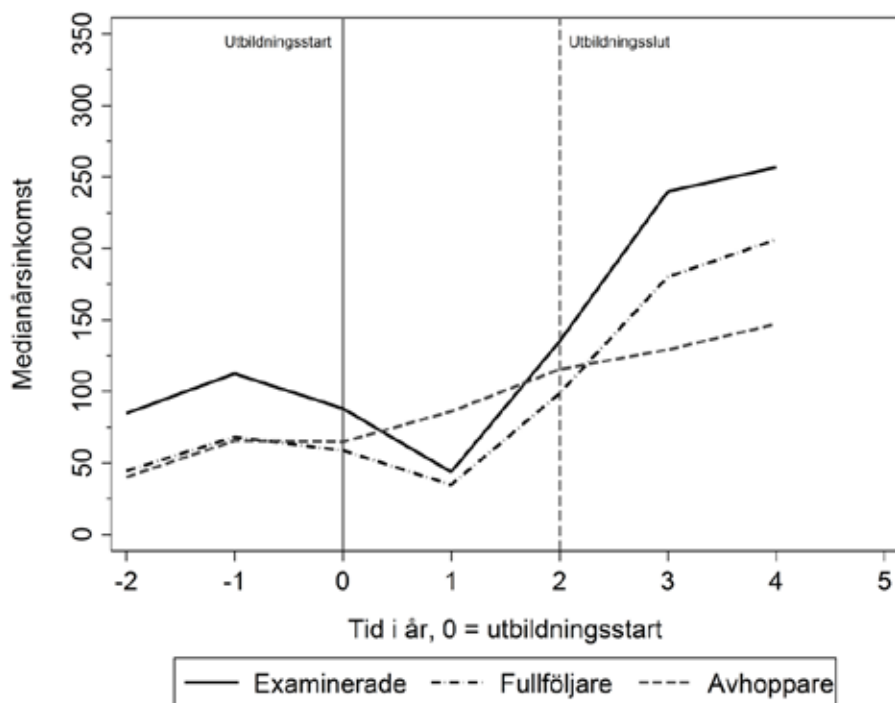
Figur 5 Medianinkomst per år före, under och efter utbildningen

Not: Avser examinerade studenter från tvååriga utbildningar.

Figur 6 visar den genomsnittliga medianinkomsten per år före, under och efter utbildningen uppdelat på fullföljandekategorier. För gruppen fullföljare ser vi ungefär samma mönster som för de examinerade men med en något lägre inkomstnivå. Både ett år innan och ett år efter utbildningen har fullföljare i genomsnitt en medianinkomst per år som är cirka 50 000 kronor lägre jämfört med de examinerade. Årsinkomsten har däremot fortfarande ökat ungefär lika mycket i kronor räknat, en ökning med cirka 110 000 kronor.

För avhoppare finner vi inga tydliga tecken på att utbildningen skulle ha någon inverkan på deras medianinkomst per år. Medianinkomsten per år innan utbildningen ligger i nivå med medianinkomsten bland fullföljare, vilket är lägre än bland examinerade. Detta tyder på att både gruppen avhoppare och fullföljare har en något svagare ställning på arbetsmarknaden innan påbörjad utbildning jämfört med examinerade. I likhet med andelen sysselsatta minskar medianinkomsten något under utbildningens startår även bland avhoppare vilket tyder på att en majoritet av de antagna i den här gruppen faktiskt påbörjar utbildningen.

Under utbildningens första år ser vi till skillnad mot examinerade och fullföljare en uppgång i medianinkomst per år bland avhoppare vilket återigen tyder på att de antagligen inte gick någon längre period i utbildningen. Bland avhoppare är ökningen av medianinkomsten relativt jämn över tid vilket gör det troligt att en påbörjad, men avhoppad, utbildning inte har någon märkbar inverkan på avhoppares inkomster. Inkomstutvecklingen kan därmed liknas med en trolig förväntad utveckling för övriga fullföljandekategorier om de inte hade gått utbildningen.

Figur 6 Medianinkomst före, under och efter utbildningen uppdelat på fullföljandekategori

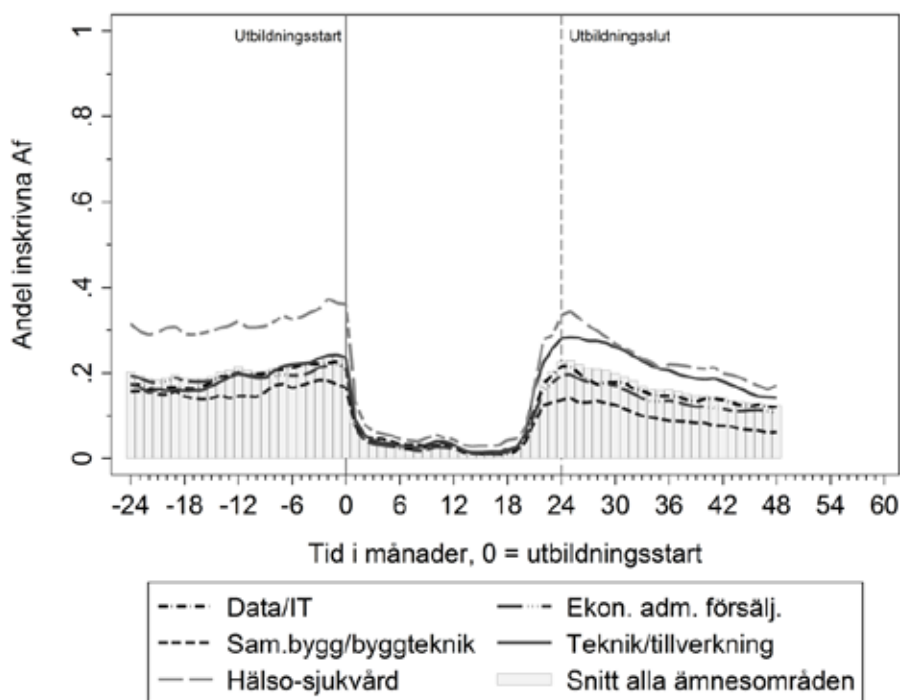
Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar.

4.3.3 Arbetslöshet före, under och efter utbildningen

Figur 7 visar andelen av de examinerade studenterna från tvååriga utbildningar som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen månadsvis från tiden innan till tiden under och efter utbildningen. Data över inskrivningsperioder hämtar vi från Arbetsförmedlingens datalager *Händel* och samtliga sökandekategorier ingår i andelen inskrivna.

Andelen inskrivna arbetssökande ökar något under perioden före utbildningen för att sedan minska kraftigt vid utbildningens start, vilket är förväntat då studenterna går in i heltidsstudier. Ett år in i utbildningen ser vi en liten tillfällig uppgång, vilket för de flesta sammanfaller med utbildningens sommaruppehåll. Strax innan utbildningens slut ökar inskrivningarna på Arbetsförmedlingen igen till samma nivå som innan utbildningarna startade men minskar sedan successivt under tiden efter utbildningarnas slut. Två år efter avslutad utbildning har inskrivningarna på arbetsförmedlingen sjunkit till en nivå cirka 10 procentenheter lägre jämfört med strax innan utbildningarnas start. Sannolikt kan en del av uppgången i andelen inskrivna innan utbildningen till viss del förklaras med att en del av de antagna skriver in sig i väntan på att utbildningarna ska börja. Det skulle t.ex. kunna vara de som lämnar gymnasiet eller de som går från andra typer av utbildningar till en YH-utbildning.

Det finns vissa skillnader mellan ämnesområden. Studenter inom Hälso- och sjukvård har en betydligt högre inskrivningsfrekvens jämfört med studenter inom övriga ämnesområden både innan och efter utbildningen. Efter avslutad utbildning är även en högre andel av studenterna från utbildningar inom Teknik och tillverkning inskrivna vid Arbetsförmedlingen.

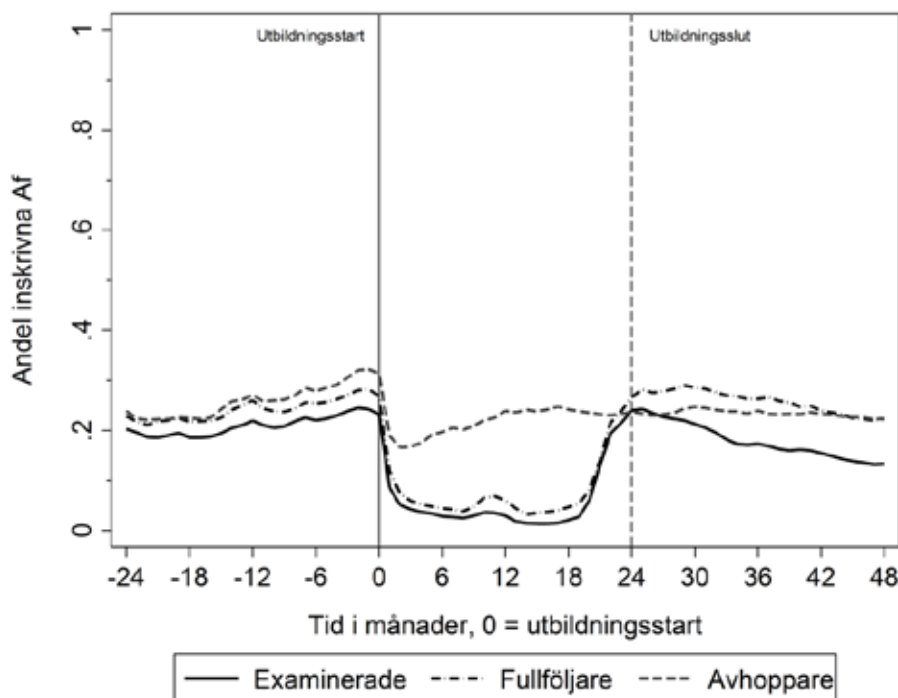

Figur 7 Andel inskrivna vid Arbetsförmedlingen före, under och efter utbildningen

Not: Avser examinerade studenter från tvååriga utbildningar.

Fullföljare har en något högre inskrivningsgrad både före, under och efter utbildningen jämfört med examinerade men följer i övrigt samma mönster vilket vi kan se i Figur 8. Avhoppare har en något högre inskrivningsgrad innan utbildningen men, på samma sätt som vi har sett för sysselsättning och årsinkomster, följer de inte samma mönster som övriga fullföljandekategorier. Inskrivningarna minskar något vid utbildningsstarten även för avhoppare vilket återigen tyder på att de faktiskt påbörjar utbildningen. Efter den inledande minskningen ligger däremot andelen inskrivna bland avhoppare på en fortsatt hög nivå och ökar även något under utbildningstiden. Detta beror troligen på att det finns avhoppare som avbryter utbildningen successivt under större delen av utbildningstiden. Direkt efter utbildningens slut ökar andelen inskrivna bland fullföljare och examinerade och examinerade och avhoppare har en lika hög inskrivningsgrad. Allt eftersom de examinerade etablerar sig på arbetsmarknaden sjunker inskrivningsgraden för dem medan den ligger kvar på samma nivå för avhoppare. Två år efter utbildningarnas slut är det endast examinerade som har en märkbart lägre inskrivningsgrad jämfört med två år innan utbildningen.

Inskrivningsgraden bland fullföljare tycks däremot också fortsätta minska och om trenden håller i sig kommer även de med tiden komma ner på lägre nivåer än innan utbildningen.

Figur 8 Andel inskrivna vid Arbetsförmedlingen före, under och efter utbildningen uppdelat på fullföljandekategori

Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar.

När en person skrivs in på Arbetsförmedlingen som arbetssökande delas de sökande upp i sökandekategorier, t.ex. öppet arbetslösa och sökande som har jobb men som söker ett nytt. För vissa av dessa sökandekategorier betraktar Arbetsförmedlingen det som att individerna har ett jobb utan stöd. I figuren ovan görs ingen skillnad på sökandekategori, alla inskrivna ingår. För att se hur stor del av de inskrivna som ändå är sysselsatta enligt Arbetsförmedlingens definition delar vi upp de inskrivna efter sökandekategorier som Arbetsförmedlingen klassar som i arbete utan stöd¹³ och övriga, vilket inkluderar öppet arbetslösa, de i program och subventionerade anställningar.

¹³ De sökandekategorier som Arbetsförmedlingen definierar som i arbete utan stöd är 21 deltids-arbetslös, 22 timanställd, 31 tillfälligt arbete, 35 ombytessökande Samhall och 41 ombytessökande.

Vi har jämfört antalet dagar som de inskrivna studenterna befann sig i arbete utan stöd med det totala antalet dagar de var inskrivna under ett år och ser då att 43 procent av de examinerade från en tvåårig utbildning var i arbete utan stöd under hela sin inskrivningstid året innan utbildningen. Bland fullföljare och avhoppare är andelen av de inskrivna som har arbete utan stöd något lägre, cirka 30 procent var i arbete utan stöd under hela inskrivningsperioden. Efter avslutad utbildning är färre inskrivna som arbetssökande men av de som är inskrivna efter utbildningen är det också färre som har ett jobb utan stöd. Det är därmed en större andel av de inskrivna som befinner sig i öppen arbetslöshet, arbetsmarknadspolitiskt program eller i jobb med stöd efter utbildningen jämfört med innan. Minskningen i andelen inskrivna med jobb utan stöd är cirka fem procentenheter.

4.4 Små skillnader i utfall beroende på startår och utbildningslängd

Konjunkturen både innan och efter utbildningen skulle kunna påverka de arbetsmarknadsutfall som vi studerar. Innan utbildningen kan den påverka både vilka och hur många som söker och väljer att påbörja studier. Efter utbildningen kan konjunkturen ha betydelse för sannolikheten att få ett jobb och tiden från utbildningens slut till jobb. Även valet att fullfölja utbildningen eller inte skulle kunna påverkas. Figur A4, Figur A5 och Figur A 6 visar att det inte finns några skillnader i mönster beroende på startår men vissa skillnader i nivåer, vilket skulle kunna bero på konjunktur. Sammantaget verkar däremot studenternas olika startår inte påverka de utfall som vi studerar. Vad gäller utbildningslängd sticker de treåriga utbildningarna ut med en lägre andel sysselsatta och en lägre medianinkomst per år innan utbildningen (se Figur A8 och Figur A9). Gruppen består i högre utsträckning än studenter på ett- och tvååriga utbildningar av individer som går direkt från gymnasiet till sin utbildning vilket sannolikt förklarar detta. Efter utbildningen finns endast mindre skillnader i sysselsättning men studenter från treåriga utbildningar ligger fortsatt på en något lägre nivå både ett och två år efter utbildningen. Ett år efter utbildningen har de även en något lägre medianinkomst per år än studenter från ett- och tvååriga utbildningar men två år efter utbildningen har de däremot en något högre medianinkomst per år. Att de som gått en treårig utbildning med tiden har något högre medianinkomst är vad vi skulle förvänta oss givet den längre utbildningen.

För andelen inskrivna vid arbetsförmedlingen ser vi inte riktigt samma mönster. Innan utbildningen finns det inga stora skillnader medan en betydligt större andel av dem som gått en treårig utbildning är inskrivna vid Arbetsförmedlingen efter utbildningen. Även detta skulle till viss del kunna bero på

skillnaden i ålder, men även på att majoriteten av de treåriga utbildningarna finns inom Teknik och tillverkning och studenter inom det ämnesområdet är i högre grad inskrivna efter utbildningen (se Figur 6). Samtidigt finns inga studenter inom ämnesområden med låg inskrivningsgrad bland de treåriga utbildningarna.

4.5 Skillnad i utfall beroende på ålder, kön och utländsk bakgrund

Genom att endast se till genomsnittsvärden missar vi att vissa grupper av studenter sannolikt lyckas bättre på arbetsmarknaden efter utbildningen än andra.

Tabell 4 visar nivåer på olika arbetsmarknadsutfall året efter utbildningen samt förändring jämfört med året innan utbildningen uppdelat på ålder, kön och utländsk bakgrund. I samtliga grupper ökar sysselsättningsgraden och medianinkomsten per år. Andelen som varit inskriven vid Arbetsförmedlingen någon gång under året minskar även den för alla grupper förutom bland avhoppare där andelen inskrivna ökar för yngre, kvinnor och utrikes födda. Förutom detta undantag förbättrar samtliga grupper sin situation på arbetsmarknaden jämfört med innan utbildningen.

Vilka grupper som förbättrar sin situation på arbetsmarknaden mest skiljer sig åt beroende på fullföljandekategori. Bland examinerade är det yngre, kvinnor och utrikes födda som visar den mest positiva förändringen i andelen sysselsatta och i medianinkomst per år jämfört med innan utbildningen. Dessa grupper ligger däremot alltså på lägre nivåer än äldre, män och inrikes födda som också har en större minskning i andelen inskrivna. Bland avhoppare¹⁴ är det i stället äldre, män och inrikes födda som både ligger på högre nivåer (lägre för andel inskrivna) och som förbättrar sin situation på arbetsmarknaden mest jämfört med innan utbildningen. Bland avhoppare är skillnaderna i förändring mellan grupperna mindre i jämförelse med examinerade. Undantagen är kvinnor som ökar sin medianinkomst per år betydligt mer än män och det samma gäller för inrikes födda som också har en lägre andel inskrivna vid Arbetsförmedlingen efter utbildningen jämfört med innan.

Bland fullföljare var skillnaderna mellan äldre och yngre, kvinnor och män samt mellan in- och utrikes födda innan utbildningen små eller obefintliga men istället för att minska efter utbildningen ökar de istället något till fördel för framförallt äldre och män. Detsamma gäller för inrikes födda fullföljare förutom i medianinkomst per år där utrikes födda ligger på en högre nivå både

¹⁴ Måttillfället för efterperioden bland avhoppare är året efter deras troliga avhopp. För tvååriga utbildningar blir därmed måttillfället för avhoppare utbildningens slutår, d.v.s. ett år innan måttillfället för examinerade och fullföljare. Se avsnitt 4.2.

innan och efter utbildningen. Skillnader beroende på ämnesområde presenteras i Tabell A5.

Tabell 4 Nivåer per grupp, efter utbildningen: genomsnitt över ämnesområden

	Sysselsättning	Medianårsinkomst (tkr)	Inskrivna Af ¹
Examinerade			
Äldre	0,82 (+0,12)	237,7 (+109,8)	0,27 (-0,08)
Yngre	0,71 (+0,22)	182,3 (+122,2)	0,35 (-0,06)
Kvinnor	0,70 (+0,22)	164,8 (+129,6)	0,35 (-0,06)
Män	0,80 (+0,11)	218,6 (+106,7)	0,29 (-0,08)
Inrikes födda	0,80 (+0,14)	249,7 (+129,5)	0,31 (-0,10)
Utrikes födda	0,68 (+0,23)	189,8 (+153,8)	0,38 (-0,06)
Fullföljare			
Äldre	0,80 (+0,13)	195,3 (+93,8)	0,31 (-0,08)
Yngre	0,76 (+0,11)	165,8 (+64,5)	0,39 (-0,02)
Kvinnor	0,76 (+0,11)	171,4 (+71,4)	0,38 (-0,04)
Män	0,79 (+0,12)	196,6 (+95,8)	0,30 (-0,07)
Inrikes född	0,78 (+0,16)	149,0 (+100,1)	0,35 (-0,07)
Utrikes född	0,73 (+0,11)	182,8 (+108,6)	0,41 (-0,02)
Avhoppare			
Äldre	0,78 (+0,12)	176,0 (+77,1)	0,41 (-0,09)
Yngre	0,71 (+0,12)	181,6 (+82,8)	0,46 (+0,07)
Kvinnor	0,72 (+0,12)	189,4 (+108,7)	0,46 (+0,07)
Män	0,80 (+0,12)	188,3 (+69,7)	0,39 (-0,13)
Inrikes född	0,79 (+0,14)	169,5 (+80,0)	0,42 (-0,11)
Utrikes född	0,69 (+0,13)	143,7 (+50,2)	0,50 (+0,08)

Not: Förändringar jämfört med innan utbildningen inom parentes. Förändringar uppdelat på ämnesområde inklusive standardfel presenteras i Tabell A5–Tabell A7. ¹Andelen inskrivna Af avser andelen som varit inskriven någon gång under året. Yngre avser de som var yngre än 25 år när utbildningen startade.

4.6 Relevant yrke

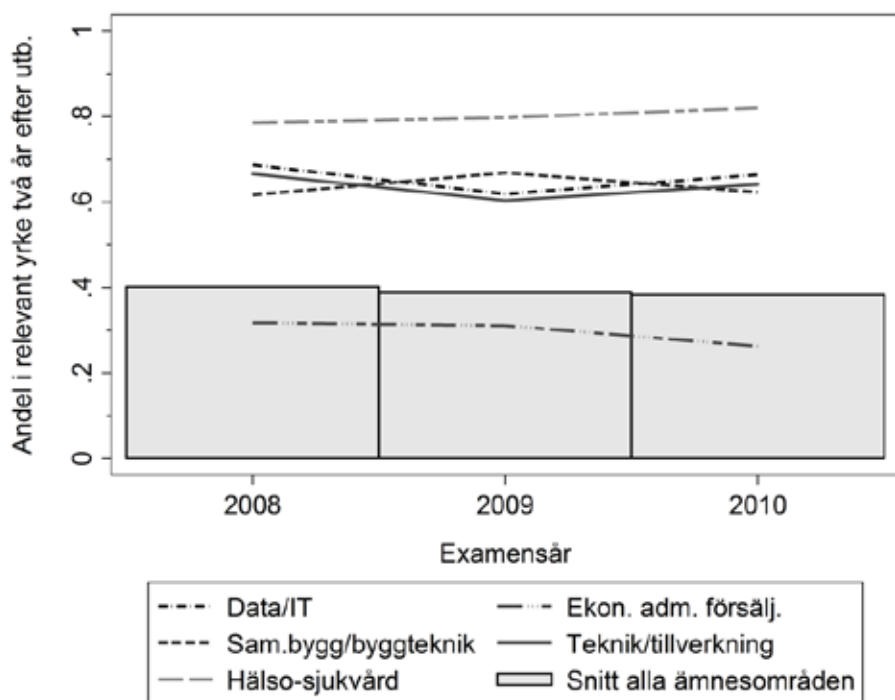
Genom att se till studenternas inkomster och sysselsättning får vi en uppfattning om hur det går efter avslutad utbildning. Att studenterna efter utbildningen i hög grad är sysselsatta och har relativt goda inkomster säger oss att de är efterfrågade bland arbetsgivare. I utbildningsformens perspektiv är syftet med utbildningarna att förse arbetsmarknaden med efterfrågad kompetens. Utbildningen bör i det perspektivet leda till ett arbete inom det som utbildningen syftade till. Det är av flera anledningar svårt att avgöra vilka yrken som är att be-

trakta som relevanta för den utbildning studenten genomgått. Dels beror det på att den information om vilket specifikt yrke studenten har är begränsad då denna statistik, för vissa branscher och mindre företag, endast baseras på ett urval men även på svårigheten att matcha specifika utbildningar mot specifika yrkeskoder.

Vi har gjort ett försök att göra en sådan matchning men med tanke på de svårigheter som finns bör resultaten tolkas med försiktighet. Det visar sig dock att vi för vissa ämnesområden kommer fram till liknande andelar som i de enkätuppföljningar som MYH genomför där studenten själv får ange hur väl arbetsuppgifterna stämmer överens med utbildningen (MYH 2010; 2011a).

Vi använder oss av yrkeskoder (SSYK96) och klassificerar samtliga yrkeskoder dels inom ämnesområden men även efter om yrket återfinns inom de utbildningar som erbjuds inom YH och därmed normalt sett kräver en eftergymnasial utbildning. Relevant yrke enligt den här klassificeringen kräver därmed både rätt ämnesområde och att yrkesrollen kan anses kräva en eftergymnasial utbildning. Båda författarna, oberoende av varandra, har gjort denna klassificering och har sedan gått igenom avvikelser i klassificering ännu en gång. Få skillnader fanns mellan författarnas klassificeringar vilket stärker trovärdigheten i klassificeringen (d.v.s. *inter-rater* reliabiliteten är hög). Vi visar i Figur 9 andelen examinerade studenter från tvååriga utbildningar som enligt den här klassificeringen anses ha ett relevant jobb. Vi använder oss av en uppföljningshorisont på två år för att öka antalet observationer då uppgifter om yrke hämtas från lönestrukturstatistiken som delvis baseras på ett urval. Strax över 30 procent av studenterna återfinns i lönestrukturstatistiken minst ett år av två efter utbildningen.

I genomsnitt har cirka 40 procent av dessa inom två år efter utbildningen, enligt den klassificering som har gjorts, ett relevant yrke sett till den utbildning som de gick. I relation till myndighetens egen enkätstudie anser mellan 44–54 procent av de examinerade att de har ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen (MYH 2010; 2011a). Det finns även en stor variation mellan ämnesområdena där Hälso- och sjukvård ligger närmare 80 procent, medan Ekonomi, administration och försäljning ligger betydligt lägre, cirka 30 procent. Det är dock det ämnesområde som avviker mest från enkätuppföljningarna från MYH. I snittet ingår även mindre ämnesområden som inte särredovisas och som tillsammans med Ekonomi, administration och försäljning drar ner snittet i jämförelse med de ämnesområden som presenteras separat.

Figur 9 Relevant yrke inom två år efter avslutad utbildning

4.7 De flesta byter arbetsgivare efter avslutad utbildning

Även om en stor andel av studenterna är sysselsatta innan utbildningen har vi redan när vi tittade på medianinkomster per år sett att det troligtvis handlar om kortare anställningar eller deltidsjobb. Med tanke på den höga sysselsättningsgraden innan utbildningen är det intressant att se om studenterna i hög grad går tillbaka till samma arbetsgivare och kanske till och med tillbaka till samma arbetsplats. Det finns sannolikt en del som går tillbaka till samma arbetsgivare men till en ny tjänst vilket utbildningen har möjliggjort och även de som går till en ny arbetsgivare kan gå till en liknande tjänst som innan utbildningen. Att gå till en ny arbetsgivare borde ändå till viss del signalera att utbildningen har öppnat upp för nya jobbmöjligheter.

Vi utgår från SCB:s anställningsregister för att se om individerna går tillbaka till samma arbetsgivare och i så fall även till samma arbetsplats ett år efter avslutad utbildning jämfört med ett år innan utbildningen^{15, 16}. Andra fullföljandekategorier än examinerade presenteras i Figur A2 och Figur A3.

¹⁵ Därmed är endast studenter som hade en anställning både före och efter utbildningen inkluderade, vilket ändå är 86 procent av de examinerade studenterna.

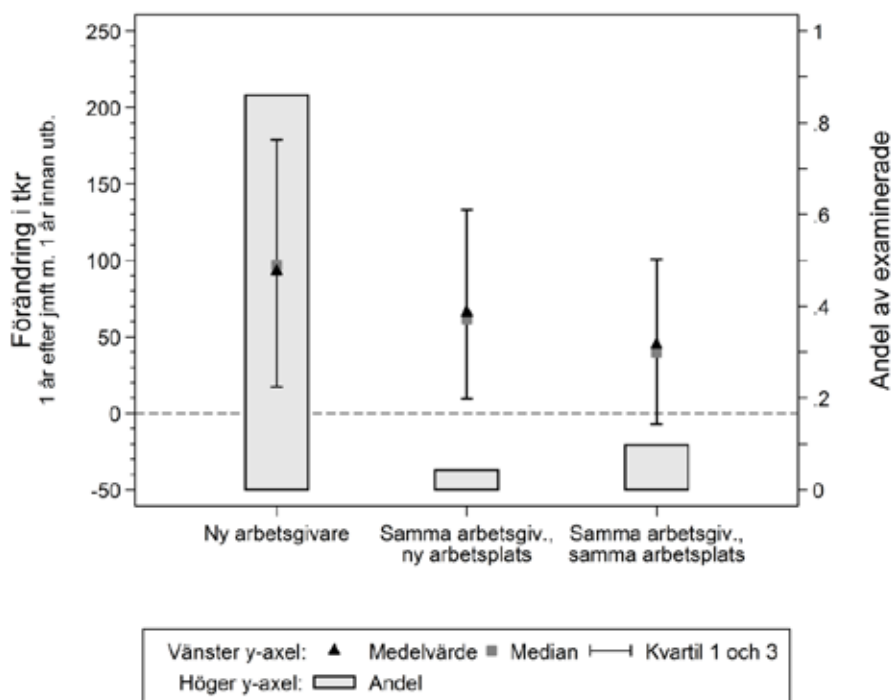
Av de examinerade som var anställda både innan och efter utbildningen går strax över 80 procent till en ny arbetsgivare vilket är en stor andel. Medianinkomsten per år bland dessa ökar med cirka 100 000 kronor jämfört med innan utbildningen. Ökningen kan bero på flera saker: högre lön, högre tjänsteomfattning och längre tid i arbete under året. Både utbildningen men också ålder och erfarenhet påverkar sannolikt ökningen.

Strax under 20 procent går tillbaka till samma arbetsgivare varav endast cirka 5 procent till en ny arbetsplats inom samma arbetsgivare och cirka 15 procent går tillbaka till samma arbetsplats. Medianinkomsten för dessa grupper ökar med cirka 50 000 kronor, där ökningen bland dem som bytte arbetsplats inom samma arbetsgivare är något högre. Ökningen är däremot betydligt lägre än för de som går till en ny arbetsgivare vilket kan tyda på att en lägre andel av dessa individer finner ett jobb inom ramen för genomförd utbildning.

De som går till en ny arbetsgivare ökar sina inkomster mer än de som går tillbaka till samma arbetsgivare men samtliga grupper får i genomsnitt ändå en högre årsinkomst efter genomförd utbildning. Det finns däremot även en del av studenterna, de i den nedre delen av inkomstfördelningen (25:e percentilen), som får lägre årsinkomster i reala termer efter utbildningen. Detta gäller i högre grad de som går tillbaka till samma arbetsplats.

Fullföljare uppvisar återigen samma mönster som examinerade men med vissa skillnader i nivåer. Bland avhoppare är däremot andelen som går tillbaka till samma arbetsplats hos samma arbetsgivare betydligt högre än för fullföljare och examinerade (se Figur A2).

¹⁶ Då en individ kan vara anställd hos flera arbetsgivare och på flera arbetsställen använder vi oss av huvudarbetsplats och huvudarbetsgivare vilket innebär det arbetsställe där individen uppbar den högsta inkomsten under året.

Figur 10 Förändring i årsinkomst, efter jämfört med innan utbildningen, fördelat på de som byter arbetsgivare, arbetsplats eller går tillbaka till samma

Not: Avser examinerade studenter på tvååriga utbildningar.

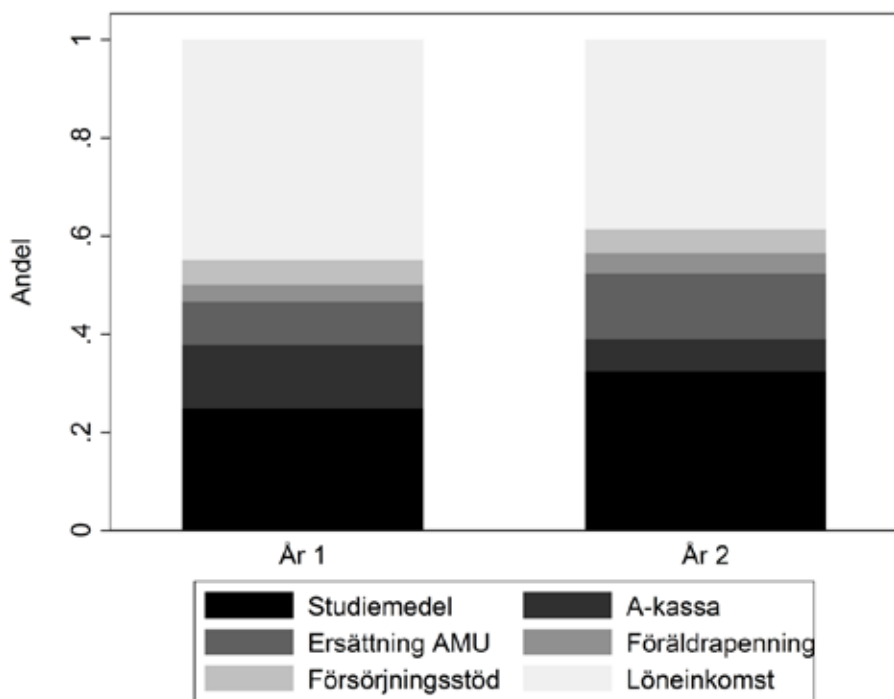
4.8 Inkomstkällor bland dem som inte klassificeras som sysselsatta efter utbildningen

Vi har tidigare tittat på inkomster, sysselsättning och arbetslöshet. Detta säger dock inte något om vad de som varken går till sysselsättning eller skriver in sig vid Arbetsförmedlingen gör efter avslutad utbildning. För att öka förståelsen för de utfall vi hittills har tittat på undersöker vi i detta avsnitt vad de som inte klassificeras som sysselsatta gör och vilka inkomster de har efter avslutad utbildning. Vi följer gruppen ytterligare ett år efter avslutad utbildning samt ser vad de gjorde året innan utbildningsstart.

Året efter avslutad utbildning var 13 procent (3 640 individer) av de examinerade från en tvåårig utbildning inte klassificerade som sysselsatta. I Figur 11 ser vi de som inte var sysselsatta ett år efter utbildningen och följer upp dem även två år efter utbildningens slut. Ungefär 45 procent av denna grupp har ändå löneinkomst som sin huvudinkomstkälla ett år efter utbildningen men inte på en nivå som krävs för att klassificeras som sysselsatt. Två år efter utbild-

ningen har andelen ej sysselsatta sjunkit till cirka 7 procent, en minskning med 43 procent. De som inte längre tillhör gruppen *ej sysselsatt* har gått till att nu bli klassificerade som sysselsatta. Detta tyder på att dessa ändå har ett arbete under hela eller delar av det första året efter utbildningen men att de inte når upp till den inkomstnivå som krävs för att bli klassificerad som sysselsatt.

Cirka 20 respektive 30 procent har ett respektive två år efter utbildningen studiemedel som huvudinkomstkälla vilket tyder på att en viss andel av de som varken klassificeras som sysselsatta eller är arbetslösa ett och två år efter avslutad utbildning har gått vidare till andra studier inom högskola eller annan YH-utbildning. Cirka 30 procent har andra sociala inkomster som huvudinkomstkälla, t.ex. A-kassa, aktivitetsersättning eller försörjningsstöd medan endast ett fåtal har föräldrapenning som huvudinkomst.

Figur 11 Andel av de ej sysselsatta, per huvudinkomstkälla, ett respektive två år efter utbildningen

Not: Anger huvudinkomstkälla.

Av de 15–20 procent av de examinerade som inte klassificeras som sysselsatta ett år efter utbildningen var nästan 80 procent av dessa inskrivna vid Arbetsförmedlingen minst 180 dagar även året innan utbildningen.

De som inte klassificeras som sysselsatta har något lägre betyg från årskurs 9 och från gymnasiet i jämförelse med samtliga examinerade och gruppen består i något högre grad av utrikes födda. I övrigt finns inga större skillnader i bakgrundsegenskaper mellan de som varken klassificeras som sysselsatta eller är arbetslösa efter utbildningen jämfört med resterande examinerade.

5 Arbetsmarknadsutfall efter examen: en jämförelse mellan KY-studenter och högskolestudenter

Vi kommer i det här avsnittet jämföra sysselsättning och inkomster mellan KY- och högskolestudenter, från tiden innan utbildning till som längst sex år efter utbildningens beräknade slut¹⁷. Vi kommer även jämföra varaktigheten för inskrivningar vid Arbetsförmedlingen bland de som skrevs in efter utbildningens slut.

Den fråga som vi helst hade önskat att vi kunde svara på är hur det hade gått för KY-studenter om de *inte* hade gått den utbildning som de faktiskt valde att gå, men det kan vi givetvis inte mäta direkt. Vad vi istället kan göra är att, för varje KY-student, försöka hitta en annan individ som inte valde att gå en KY-utbildning men som i övrigt liknar KY-studenten i de egenskaper som vi kan observera. Målet är att skapa en jämförelsegrupp som har samma genomsnittsvärden som gruppen KY-studenter på alla observerade egenskaper. Metoden kallas *propensity score matching* (matchning på svenska) och används för att skatta effekten av deltagande när deltagandet inte var slumpmässigt. Ett exempel där metoden används är i studier av deltagande i arbetsmarknadspolitiska program som inte genomförs som experiment. Matchning har ofta använts vid IFAU för utvärderingar som baserats på observationsdata och beskrivs utförligt i bl.a. De Luna m.fl. (2008) och Carling och Larsson (2000).

Högskolestudenter är inte den enda grupp som KY-studenternas arbetsmarknadsutfall skulle kunna jämföras med. En annan tänkbar grupp är de som efter gymnasiet valde att inte studera vidare. Att vi har valt att jämföra KY-studenterna med de som antagits till en högskoleutbildning beror på att båda dessa grupper har valt att gå en eftergymnasial utbildning och att det finns ett visst överlapp i utbildningsinnehåll (MYH 2014b) vilket gör jämförelsen relevant och intressant.

Vi vill endast jämföra studenter på utbildningar som har någonting gemensamt. Baserat på rapporten om överlapp i utbildningsinnehåll från MYH

¹⁷ För högskolestudenter finns inget planerat slutdatum som det finns för studenter på KY-utbildningar. Det beräknade utbildningsslutet för högskolestudenter är istället satt till tre år efter antagning, d.v.s. den tid det tar en heltidsstuderande att avsluta en kandidatutbildning.

(2014b) framgår det att det finns fyra ämnesområden där många YH-utbildningar helt eller delvis överlappar med högskoleutbildningar. Dessa fyra är: Data/IT, Ekonomi, administration och försäljning, Samhällsbyggnad och byggteknik samt Teknik och tillverkning. Efter vår jämförelse av KY och YH i avsnitt 4 och efter läsning av ett urval av utbildningsplaner från både KY och YH anser vi att det är troligt att det även innan övergången till YH fanns ett överlapp mellan KY och högskolan inom dessa ämnesområden.

De individer som ingår i jämförelsen är de som antingen antogs till en KY-utbildning två år eller längre eller till ett högskoleprogram och endast antagna till utbildningar inom något av de fyra utvalda ämnesområdena inkluderas. Samtliga antagna oavsett om studenten avslutade utbildningen med examen eller inte ingår i den här delen av rapporten.

För att alla ska kunna följas upp minst två år efter beräknat utbildningsslut ingår KY-studenter som antogs från och med 2004 till och med 2008 och högskolestudenter som antogs mellan 2003–2007¹⁸. Antagningsåren är satta så att samtliga förväntas avsluta sina utbildningar senast under 2010¹⁹. Detta ger oss cirka 15 000 KY-studenter och cirka 76 000 högskolestudenter som ingår i matchningen.

5.1 Matchning och balanserat urval

Den jämförelse som vi vill göra här är en jämförelse av arbetsmarknads-situationen efter utbildning jämfört med innan utbildningen och om den förändringen ser olika ut för dem som valde att gå en KY-utbildning jämfört med dem som valde en högskoleutbildning. Om vi gör den jämförelsen utan att ta hänsyn till eventuella skillnader i bakgrundsegenskaper mellan grupperna kommer skillnader i förändring av t.ex. sysselsättningsgrad och årsinkomster sannolikt drivas av just skillnader i bakgrundsegenskaper, åtminstone delvis. Detta är problematiskt eftersom vi förväntar oss att individer som t.ex. har högre betyg och har föräldrar med högre utbildningsnivå ska vara sysselsatta i högre grad och ha högre inkomster än andra. En jämförelse utan att ta hänsyn till eventuella skillnader i bakgrundsegenskaper säger mindre om vad själva utbildningen bidrar med än om vi istället jämför två grupper av liknande individer. Eftersom vi vill jämföra utfall mellan två utbildningsformer vill vi inte att skillnader i hur mycket de förbättrar sin ställning på arbetsmarknaden ska

¹⁸ Skillnaden i tidsperiod beror på att majoriteten av högskoleprogrammen omfattar minst tre års studier medan majoriteten av KY-utbildningarna är tvååriga. Data för uppföljning finns endast fram till och med 2012 vilket är anledningen till begränsningen till dessa antagningsår. Det är även anledningen till att inga YH-studenter ingår i den här delen av rapporten då de första utbildningsomgångarna med YH startade 2009.

¹⁹ För högskolestudenter gäller detta när de förväntas ta en kandidatexamen.

bero på att den ena gruppen redan innan utbildningen hade bättre förutsättningar.

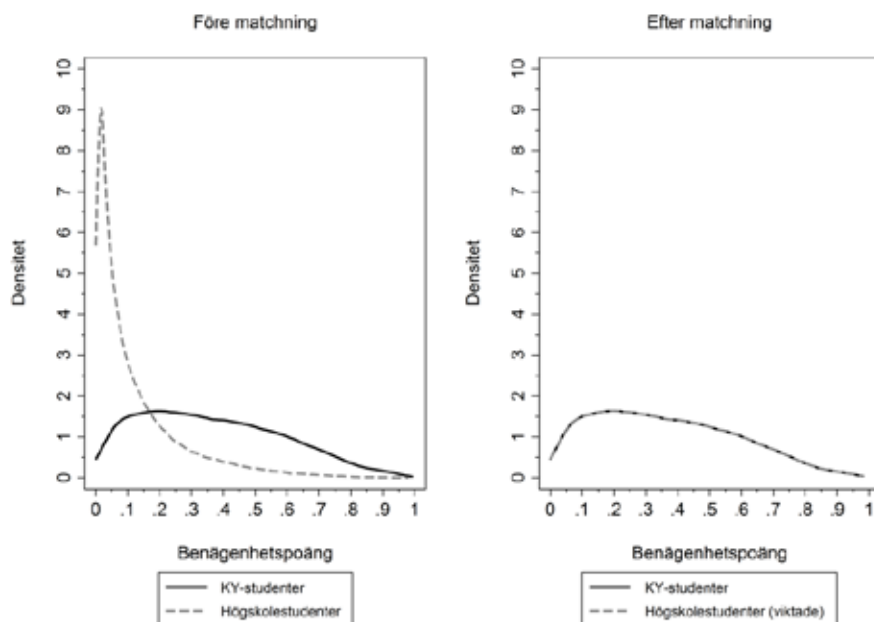
Genom att använda matchning ser vi till att grupperna av KY-studenter och högskolestudenter inte skiljer sig åt i bakgrundsegenskaper så som vi observerar dem innan de påbörjade sina utbildningar. Det vi gör är att skapa ett balanserat urval genom att välja ut de högskolestudenter som är mest lika KY-studenterna i de variabler som vi observerar och som är relevanta för de arbetsmarknadsutfall vi studerar. Vi jämför nu individer som hade liknande förutsättningar sett till de egenskaper som vi observerar men det kan fortfarande finnas skillnader mellan grupperna i egenskaper som vi inte observerar: motivation, attityder, självförtroende och samarbetsförmåga är några exempel på sådana egenskaper. Dessa variabler påverkar sannolikt både utbildningsval och arbetsmarknadsutfall och vi kan därför inte uttala oss om några effekter av att ha gått en KY-utbildning.

Kortfattat går matchningen²⁰ till så att varje KY-student matchas med en högskolestudent med liknande egenskaper baserat på individernas skattade *propensity scores*, eller benägenhetspoäng, vilket är ett samlat mått på benägenheten att ha valt en KY-utbildning. Bland högskolestudenterna väljs de med benägenhetspoäng närmast en KY-student och en bättre match prioriteras över unika matcher vilket gör att endast cirka 9 000 högskolestudenter används som match till en (eller flera) av de cirka 15 000 KY-studenterna.²¹ Matchningen görs separat för studenter inom samma ämnesområde och samtliga variabler som används i matchningen framgår av Tabell 5.

I Figur 12 ser vi tydligt att den stora massan av högskolestudenter, före matchning, har låg benägenhet att ha gått en KY-utbildning, d.v.s. de skiljer sig mycket åt jämfört med KY-studenterna i bakgrundsegenskaper. Vi ser däremot även att det finns högskolestudenter med en skattat hög benägenhet och KY-studenter med en skattat låg benägenhet vilket gör att vi för de allra flesta KY-studenter kan hitta en match bland högskolestudenterna. Detta kan vi se i figurens högra del som visar gruppernas fördelning av benägenhetspoäng i det balanserade urvalet, d.v.s. bland de studenter som ingår i jämförelsen.

²⁰ *Nearest neighbour*-matchning med återläggning och ett maximalt avstånd för matcher om 0,01 benägenhetspoäng. Matchning sker endast inom *common support*-spannet.

²¹ Som mest har en högskolestudent använts som match till 23 KY-studenter. Cirka 70 procent av fallen består av unika par och i drygt 90 procent av fallen har en högskolestudent använts som match till högst två KY-studenter. Genom att vika högskolestudenterna med antalet gånger de har använts som match får vi två lika stora grupper.

Figur 12 Skattad benägenhet att ha påbörjat en KY-utbildning

I Tabell 5 (kolumn 1 och 2) kan vi se i vilka egenskaper som skillnaderna mellan grupperna i det omatchade urvalet är som störst. Högskolestudenterna är i genomsnitt två år yngre, 21 jämfört med 23, när de påbörjar sina utbildningar. Troligtvis är det därmed vanligare att högskolestudenter påbörjar utbildningen direkt efter gymnasiet. KY-studenterna var i mycket högre grad sysselsatta året innan utbildningen vilket troligtvis förklaras just av skillnaden i ålder. Genomsnittsindividen bland högskolestudenterna tillhörde den sjunde betygsdecilen i årskurs 9 och nästan 20 procent av högskolestudenterna tillhörde den högsta decilen jämfört med endast cirka 4 procent bland KY-studenterna. I genomsnitt tillhörde KY-studenterna den femte betygsdecilen, vilket är bättre än genomsnittet bland samtliga individer som gick ut årskurs 9 samma år. En större andel av högskolestudenterna har dessutom föräldrar med eftergymnasial utbildning men även bland KY-studenterna har nästan hälften minst en förälder med eftergymnasial utbildning.

Båda grupperna består av individer med goda förutsättningar men högskolestudenterna är ändå en något starkare grupp och skillnaderna i bakgrunds egenskaper påverkar sannolikt de utfall som vi vill studera. Därför skulle en jämförelse utan att först skapa ett balanserat urval vara missvisande.

Även efter matchning (kolumn 3 och 4) finns det vissa statistiskt säkerställda skillnader mellan grupperna men de är betydligt mindre än innan. I det balanserade urvalet finns inte några skillnader i betyg och skillnaden i andel med eftergymnasialt utbildade föräldrar minskar från 17 procentenheter till 1. Detsamma gäller för skillnader i sysselsättning och årsinkomster innan utbildningen. Genom matchning har vi nu två jämförbara grupper.

Tabell 5 Genomsnittliga individegenskaper före och efter matchning

	Innan matchning		Efter matchning	
	Högskola	KY	Högskola	KY
Andel:				
Kvinnor	0,35	0,39***	0,38	0,39
Utrikes födda	0,09	0,09*	0,10	0,09
Ålder	21,1	23,0***	23,1	23,0**
Betygsdecil, åk 9	7,4	5,4***	5,4	5,4
Föräldrars högsta utb: gymnasial	0,32	0,46***	0,47	0,46
eftergymnasial	0,64	0,47***	0,46	0,47
Årsinkomst (tkr), snitt 5 år innan utbildningsstart	39,0	74,4***	74,8	74,4***
Sysselsatt, t-2 år	0,36	0,53***	0,53	0,53
Sysselsatt, t-1 år	0,46	0,61***	0,60	0,61**
Dagar inskriven Af, snitt 5 år innan utbildningsstart	17,1	37,9***	40,1	37,8***
Andel med:				
A-kasseersättning, t-2 år	0,04	0,11***	0,11	0,11
A-kasseersättning, t-1 år	0,07	0,14***	0,15	0,14
Studiemedel, t-2 år	0,81	0,57***	0,57	0,57
Studiemedel, t-1 år	0,73	0,48***	0,49	0,48
Föräldrapenning, t-2 år	0,01	0,03***	0,02	0,03
Föräldrapenning, t-1 år	0,01	0,04***	0,03	0,04
Försörjningsstöd, t-2 år	0,03	0,05***	0,05	0,05
Försörjningsstöd, t-1 år	0,03	0,05***	0,06	0,05
Kommunal arbetslöshet, år t	0,11	0,10***	0,10	0,10
Antal observationer	76 154	14 789	9 927	14 749
Antal observationer (vikttat)	–	–	14 749	14 749

Not: *t* avser året för utbildningsstart och *t-1* och *t-2* avser året innan respektive två år innan utbildningsstart. Indikatorvariabler för bostadslän år *t-1* ingår i modellen. ***, ** och * markerar signifikanta skillnader mellan grupperna på 1-, 5-, respektive 10-procentsnivån.

5.2 Matchade jämförelser av arbetsmarknadsutfall

I avsnitt 4.3.1 såg vi att ca 90 procent av de examinerade från en tvåårig KY- eller YH-utbildning var sysselsatta ett och två år efter examen och att medianinkomsten per år uppgick till 240 000–250 000 kronor. I det här avsnittet sätter vi dessa utfall i relation till utfallen för en matchad grupp av högskolestudenter.²²

I det matchade urvalet har majoriteten av KY-studenterna antagits till en tvåårig utbildning men det finns även några få från treåriga KY-utbildningar. Bland högskolestudenterna är den kortaste förväntade utbildningstiden tre år men det finns studenter som redan från början är registrerade på program som är längre än tre år. De två grupperna kommer därför i genomsnitt ha olika lång utbildningstid.

Uppföljningshorisonten är i den här delen längre än tidigare för att se om skillnader mellan grupperna ökar eller avtar över tid. Som längst följer vi individerna sex år efter utbildningens beräknade slutår men endast de med beräknat slutår 2007 eller tidigare kommer att kunna följas upp så långt. Antalet individer som vi observerar kommer därmed att vara färre när vi närmar oss sex år efter utbildningens slut. Detta visar sig i figurerna i form av konfidensintervall som blir bredare när uppföljningshorisonten är längre.

5.2.1 Matchad jämförelse av sysselsättning

I Figur 13 ser vi att cirka 80 procent av de antagna till en KY-utbildning och cirka 70 procent av de som registrerades på ett högskoleprogram är sysselsatta året efter utbildningarnas tidigast förväntade slut. Sysselsättningsgraden i båda grupperna verkar stabiliseras på ungefär samma nivå på medellång sikt, när de flesta högskolestudenter avslutat sin utbildning. Båda grupperna har en generellt hög sysselsättningsgrad.

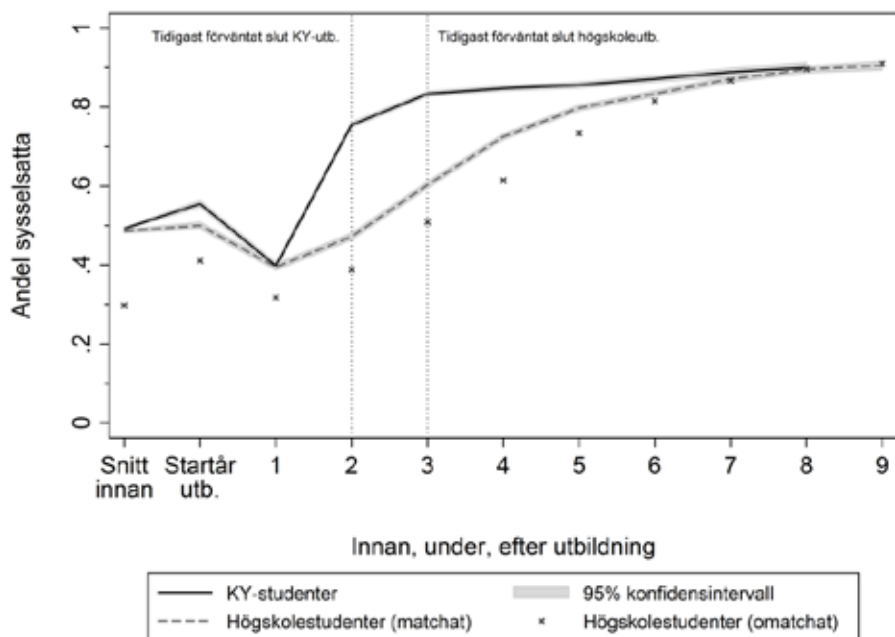
Redan under samma år som KY-studenterna förväntas avsluta sin utbildning ökar andelen sysselsatta till över 70 procent jämfört med cirka 40 procent året innan, när studenterna fortfarande studerar. KY-studenter verkar komma in snabbare på arbetsmarknaden efter utbildningen jämfört med högskolestudenterna. Att det tar längre tid för högskolestudenterna att komma upp till samma sysselsättningsnivå skulle kunna bero på att en del av högskolestudenterna är kvar i utbildningen längre än tre år. Anledningar till det skulle kunna vara att de väljer att läsa vissa kurser utanför den huvudsakliga utbildningen eller att de väljer att studera vidare efter sin kandidatutbildning. Inom KY finns ett fastställt slutdatum för utbildningen vilket inte finns för

²² För att kunna presentera konfidensintervall använder vi nu medelvärde istället för median för årsinkomster, detta innebär vissa skillnader i nivåer men inte i mönster.

högskoleprogrammen. Sannolikt leder det till att andelen som avslutar sina utbildningar exakt vid det förväntade utbildningsslutet är högre bland KY-studenter än bland högskolestudenter vilket skulle kunna förklara den mer gradvisa ökningen i sysselsättning bland högskolestudenterna.

I figuren visas även hur skillnaden i sysselsättningsgrad mellan grupperna ser ut om vi inte använder det balanserade urvalet för jämförelsen. Både innan och efter utbildningen har högskolestudenterna i det omatchade urvalet en lägre sysselsättningsgrad och skillnaden mellan grupperna är större än i det balanserade urvalet. Bland högskolestudenterna har vi i det omatchade urvalet fler yngre vilket sannolikt förklarar den större skillnaden innan utbildningen. Det finns även fler högskolestudenter med högre betyg från årskurs 9 i det urvalet vilket skulle kunna påverka andelen som studerar vidare efter sin kandidatutbildning och därmed till den ännu något långsammare ökningen av andelen sysselsatta efter det tidigast förväntade utbildningsslutet.

Från och med år fem eller sex bör vi förvänta oss att de flesta av högskolestudenterna har avslutat sina utbildningar, även de som studerade vidare efter sin kandidatutbildning. Trots att vi sedan avsnitt 5.1 vet att högskolestudenterna i det omatchade urvalet är en något starkare grupp är de inte sysselsatta i högre grad någon gång under uppföljningsperioden. I sysselsättningsgrad står sig KY-studenterna väl även i en omatchad jämförelse.

Figur 13 Sysselsättningsgrad före, under och efter utbildningen, matchat urval

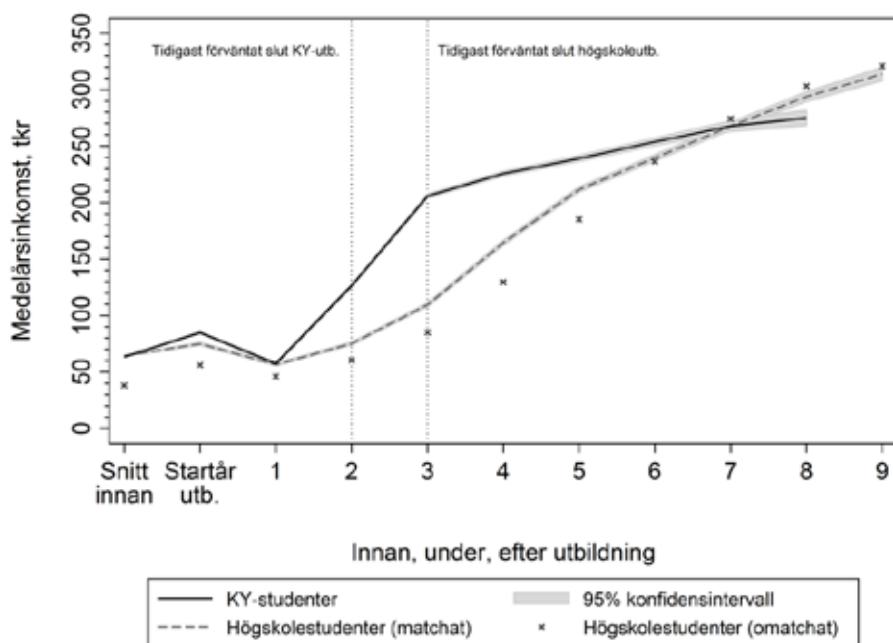
Not: Förväntat slut för KY-utbildningar är, för majoriteten, två år efter utbildningens start men några individer i urvalet gick en treårig KY-utbildning. Tidigast förväntat slut för högskoleutbildningar är tre år, även om det finns kortare utbildningar och individer som läser på kortare tid. Det finns även de som har ett förväntat slutår både fyra (magister) och fem år (master) efter utbildningens start. Att högskolestudenterna kan följas ett extra år beror på att vi för dem har tillåtit att de registrerade sig på ett program 2003 medan de första KY-studenter som vi kan följa upp påbörjade sin utbildning 2004.

5.2.2 Matchad jämförelse av årsinkomster

Ungefär hälften i båda grupperna var sysselsatta innan de påbörjade sina utbildningar men Figur 14 visar att dessa anställningar, i genomsnitt, verkar bestå av kortare anställningar eller deltidsanställningar. Den genomsnittliga inkomsten för åren innan utbildningen motsvarar en månadslön om cirka 7 000 kronor eller fem månaders heltidsarbete med cirka 16 000 kronor i månadslön.

Mönstret för årsinkomster är för båda grupperna likt det vi såg för andelen sysselsatta (Figur 13) med en tydlig skillnad: medan skillnaderna i sysselsättning avtar över tid kommer högskolestudenterna, på medellång sikt, ikapp och går sedan förbi KY-studenterna sett till medelinkomst per år. Under det sista året som vi kan observera båda grupperna är skillnaden i medelinkomst per år cirka 15 000 kronor, d.v.s. en skillnad på lite mer än 1 000 kronor per månad. Högskolestudenternas inkomstutveckling tycks också fortsätta öka något

snabbare under uppföljningens sista år i jämförelse med KY-studenterna. Med tanke på att högskolestudenterna i genomsnitt har studerat minst ett år längre än KY-studenterna är detta också vad vi borde förvänta oss. Om jämförelsen görs mellan grupperna i det omatchade urvalet kommer skillnaden i medelinkomst per år vara ännu något större till högskolestudenternas fördel, cirka 25 000 kronor, men det är också vad vi borde förvänta oss givet de skillnader i betyg och i föräldrarnas utbildningsnivå som finns i det omatchade urvalet.

Figur 14 Medelinkomst per år före, under och efter utbildningen, matchat urval

Det finns även en skillnad sett till vilka arbetsplatser som de två grupperna arbetar vid efter utbildningen. KY-studenterna arbetar på arbetsplatser som i genomsnitt är mindre (se Figur A 10). Det skulle kunna tyda på att utbildningsformerna delvis utbildar studenter mot olika typer av företag eller yrken och eventuellt mot olika karriärvägar vilket i så fall även skulle kunna vara en del-förklaring till skillnaderna i inkomster.

5.2.3 Matchad jämförelse av risken att kvarstå som arbetssökande

I Figur 13 såg vi att cirka 15 procent av studenterna i båda grupperna inte uppfyller villkoren för att klassificeras som sysselsatt åren efter utbildningen. En del av dessa har sannolikt fortsatt studera medan andra är arbetssökande och

inskrivna vid Arbetsförmedlingen efter utbildningen. Andelen personer som någon gång efter utbildningens slut har varit inskrivna vid arbetsförmedlingen är hög och något högre bland KY-studenterna. Bland KY-studenter har 45 procent, eller cirka 6 500 personer, varit inskrivna någon gång efter utbildningens slut jämfört med 36 procent, eller cirka 5 300 personer, bland högskolestudenterna.²³

Ett mått som kan säga någonting om hur väl de olika utbildningsformerna rustar studenterna för att möta arbetsmarknaden är att mäta hur lång tid det tar att hitta ett jobb för dem som skriver in sig vid Arbetsförmedlingen. Vi skattar därför gruppernas ”överlevnad” i deras första inskrivning efter utbildningens beräknade slutmånad²⁴. Vi mäter tiden i dagar från inskrivning till jobb²⁵ medan andra orsaker till avaktualisering censureras²⁶. Figur 15 visar att sannolikheten att kvarstå (”överleva”) som arbetssökande fram till cirka 270 dagar (cirka 9 månader) efter inskrivning inte skiljer sig mellan grupperna. Efter 270 dagar är sannolikheten att kvarstå ytterligare en dag något lägre för gruppen av högskolestudenter men skillnaden är liten. Jämfört med alla inskrivna vid Arbetsförmedlingen har båda dessa grupper, som förväntat, en betydligt lägre sannolikhet att kvarstå som arbetssökande vid varje tidpunkt (se Figur A 11).

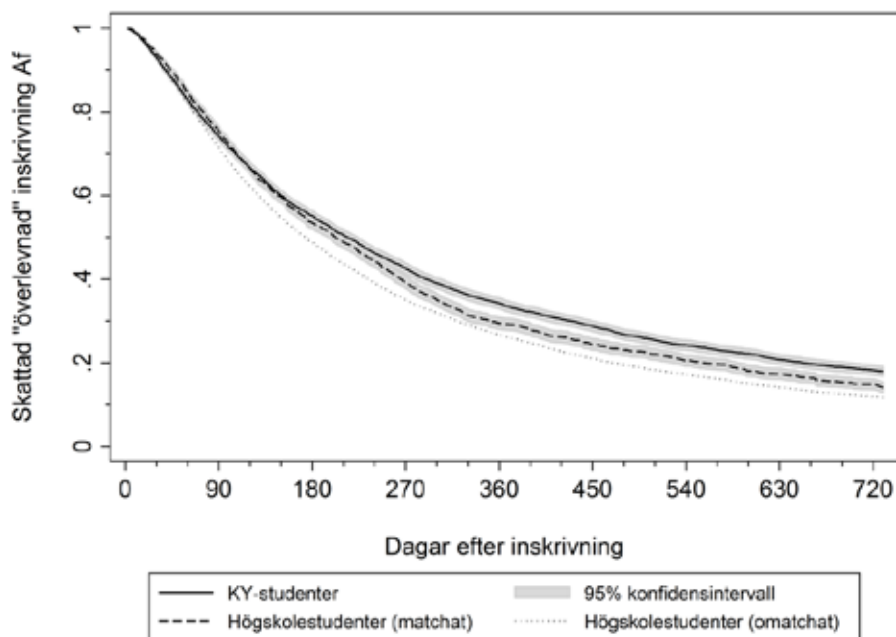
Om den här jämförelsen mellan grupperna istället hade gjorts baserat på det omatchade urvalet hade slutsatsen blivit att sannolikheten att kvarstå som arbetssökande är lägre för högskolestudenterna vid nästan varje tidpunkt. Återigen är detta i linje med vad vi skulle förvänta oss då högskolestudenterna i det omatchade urvalet är en något starkare grupp.

²³ Detta ska inte relateras till andelen som för ett givet år inte klassificeras som sysselsatt. Även de som klassificeras som sysselsatta kan givetvis ha varit inskrivna kortare perioder under året.

²⁴ För KY finns uppgift om start och slutmånad medan vi för högskolestudenterna endast har uppgift om registreringstermin. Deras slutmånad sätts därför till juni, om de registrerades på höstterminen, eller december, om de registrerades på vårterminen, tre år efter registrering.

²⁵ *Till jobb* avser avaktualiseringsorsak 1–4 och i linje med resultaten i Nilsson (2010) inkluderas slumpmässigt hälften av dem som lämnar av okänd orsak (avaktualiseringsorsak 6). Byte till sökandekategori som innebär jobb men där individen fortsatt är inskriven räknas inte in i utfallet.

²⁶ Inskrivningsperioder som fortfarande pågick efter februari 2014 censureras vid den tidpunkten eftersom vi inte kan observera slutet på dessa perioder.

Figur 15 Skattad "överlevnad" för inskrivning vid Arbetsförmedlingen efter utbildningen

Not: Tid från inskrivning till jobb, d.v.s. avaktualiseringsorsak 1–4, för individens första inskrivning efter utbildningen. I linje med resultaten i Nilsson (2010) räknas slumpmässigt hälften av dem som lämnar av okänd orsak (avaktualiseringsorsak 6) som att de gått till jobb. Byte till sökandekategori som innebär jobb utan stöd men där individen fortsatt är inskriven räknas inte in i utfallet och andra orsaker till avaktualisering censureras. Även inskrivningsperioder som fortfarande pågick efter februari 2014 censureras vid den tidpunkten eftersom vi inte kan observera slutet på dessa perioder.

6 Sammanfattning och slutsatser

Rapporten följer studenter som antogs till KY och YH-utbildningar med start från och med 2006 och som avslutades senast 2010. I rapportens sista del används ett matchat urval av KY- och högskolestudenter för jämförelser av deras sysselsättningsgrad, inkomster och sannolikheten att kvarstå som arbetsökande.

I rapporten analyseras studenterna i tre fullföljandekategorier: examinerade, fullföljare (utan examen) och avhoppare. Den generella bilden visar att examinerade studenter från KY- och YH-utbildningar hade en hög sysselsättningsgrad redan innan utbildningen, 60–70 procent, men den ökar till ännu högre nivåer där 80–90 procent är sysselsatta efter utbildningen. De som tar examen

ökar även sin medianinkomst per år från strax under 100 000 kronor till cirka 250 000 kronor vilket beror på att de både får högre lön och att de i högre grad arbetar heltid och under fler månader under året efter utbildningen. Studenternas ålder och fas av arbetslivet gör det dock sannolikt att en del av den påtagliga stärkningen av ställningen på arbetsmarknaden hade ägt rum ändå. Generellt följer fullföljare samma mönster som examinerade om än på något lägre sysselsättnings- och inkomstnivåer, både innan och efter avslutad utbildning. Avhoppare verkar inte påverkas nämnvärt av att ha påbörjat en utbildning, de flesta avhoppare verkar hoppa av utbildningarna tidigt.

Bland examinerade och fullföljare går cirka 80 procent till en ny arbetsgivare efter utbildningen jämfört med var de jobbade innan utbildningen. Avhoppare går däremot i mycket högre grad tillbaka till sin tidigare arbetsgivare.

I den matchade jämförelsen ser vi att KY-studenter antagna från och med 2004 står sig väl i jämförelse med liknande personer men som istället antogs till en högskoleutbildning. Bland KY-studenter ökar sysselsättningsgraden snabbare men på sikt är sysselsättningen lika hög i båda grupperna. I slutet av uppföljningsperioden har högskolestudenter däremot högre årsinkomster, cirka 15 000 kronor i genomsnitt, vilket är vad vi skulle förvänta oss då de i genomsnitt har gått längre utbildningar än KY-studenterna. För dem som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen efter utbildningen finns inga skillnader i sannolikhet att kvarstå som arbetssökande fram till de som fortfarande är inskrivna efter 270 dagar. Bland dem som kvarstår som arbetssökande i minst 270 dagar är sannolikheten att kvarstå ytterligare en dag något högre bland KY-studenter.

Intressant nog står sig KY-studenterna väl i jämförelse med högskolestudenter även om vi gör jämförelsen av sysselsättning och årsinkomster utan att ta hänsyn till att högskolestudenterna är en något starkare grupp sett till betyg och föräldrarnas utbildningsbakgrund.

Examensgraden varierar över tid mellan 60–70 procent beroende på ämnesområde samtidigt som 15–20 procent fullföljer utbildningen utan att ta examen och lika många hoppar av utbildningen. Kvinnor har en högre examensgrad än män och utrikes födda något lägre examensgrad än inrikes födda samtidigt som ålder inte tycks påverka om individen avslutar utbildningen med examen eller inte. De examinerade förvärvsarbetar i högre utsträckning och har högre inkomster innan utbildningen och de har även högre betyg från årskurs 9 än både fullföljare och avhoppare. Avhoppare hade däremot högre betyg från årskurs 9 än fullföljare och att hoppa av sin utbildning är vanligare bland dem som var något äldre när de påbörjade sin utbildning.

Det finns även skillnader i examensgrad, sysselsättning, inkomster och i andel inskrivna vid Arbetsförmedlingen mellan studenter inom de större

ämneseområdena. Skillnaderna i arbetsmarknadsutfall mellan ämneseområden minskar dock betydligt efter avslutad utbildning.

Sammanfattningsvis verkar de examinerade ha en något starkare ställning på arbetsmarknaden både innan och efter avslutad utbildning jämfört med både fullföljare och avhoppare. Vi finner inga skillnader beroende på vilket år studenterna påbörjade utbildningen men studenter från treåriga utbildningar har en något lägre sysselsättningsgrad, lägre medianinkomst per år och en högre andel inskrivna vid Arbetsförmedlingen efter utbildningen.

De flesta som går en KY- eller YH-utbildning förbättrar sin situation på arbetsmarknaden jämfört med innan utbildningen: fler är sysselsatta och har betydligt högre årsinkomster. Andelen som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen ökar visserligen i samband med utbildningens slut men minskar sedan successivt till lägre nivåer än innan. Det finns dock en grupp som var inskrivna vid Arbetsförmedlingen mer än 180 dagar innan utbildningen som går tillbaka till att vara inskrivna även efter utbildningen. Det skulle behövas en mer detaljerad studie av den gruppen.

YH som utbildningsform verkar fortsätta att växa till att omfatta allt fler studenter. I den här rapporten har framförallt studenter från den tidigare utbildningsformen, KY, ingått eftersom uppföljningshorisonten för majoriteten av de som har slutfört en YH-utbildning ännu är för kort. Det skulle därför vara av intresse att i framtiden göra en utvärdering som inkluderar fler studenter från YH. Tillgång till uppgifter om alla individer som har sökt till YH-utbildningarna och dokumentation över grunderna till antagningsbesluten skulle dessutom eventuellt möjliggöra en framtida effektvärdering av YH.

Referenser

- Carling Kenneth, och Laura Larsson (2000), "Att utvärdera arbetsmarknadsprogram i Sverige: Rätt svar är viktigt, men vilken var nu frågan?", Arbetsmarknad & Arbetsliv, årg. 6, nr. 3, s. 185–192.
- Davidsson, L (2011), Utredning om utbildningsomgångarna inom yrkeshögskolan. Utredningen är gjord på uppdrag av Myndigheten för yrkeshögskolan.
- de Luna, Xavier, Anders Forslund och Linus Liljeberg (2008), "Effekter av yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning för deltagare under perioden 2002–04", Rapport 2008:1, IFAU.
- Förordning (2009:130) om yrkeshögskolan
- MYH (2008), "Uppföljning av sysselsättning för studerande i yrkeshögskolan året efter examen: examinerade KY-studerande 2008, Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2009), "Uppföljning av sysselsättning för studerande i yrkeshögskolan året efter examen: examinerade KY-studerande 2009, Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2010), "Uppföljning av sysselsättning för studerande i yrkeshögskolan året efter examen: examinerade KY-studerande 2010, Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2011a), "Studerandes sysselsättning 2011: YH- och KY-studerande som examinerades 2012", Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2011b), "Ledningsgruppsarbete inom yrkeshögskolan", Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2012a), "Studerandes sysselsättning 2012: YH- och KY-studerande som examinerades 2012, Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2012b), "Myndighetens syn på tillträde till utbildning", Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2013a), "Studerandes sysselsättning 2013: YH- och KY-studerande som examinerades 2012", Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2013b), "Årsredovisning 2013", Myndigheten för yrkeshögskolan
- MYH (2013c), "Handbok för administratörer inom yrkeshögskolan", Myndigheten för yrkeshögskolan

MYH (2014a), "Årsredovisning 2014", Myndigheten för yrkeshögskolan

MYH (2014b), "Kartläggning av yrkeshögskoleutbildningar som helt eller delvis motsvaras av yrkesutbildningar inom andra utbildningsformer", Myndigheten för yrkeshögskolan

MYH (2015a), "Årsrapport 2015: Yrkeshögskolan, kompletterande utbildningar samt tolkutbildning inom folkbildningen", Myndigheten för yrkeshögskolan

MYH (2015b), "Årsredovisning 2014", Myndigheten för yrkeshögskolan

Nilsson, Petra (2010), "Arbetssökande som lämnar Arbetsförmedlingen av okänd orsak", Working Paper 2010:1, Arbetsförmedlingen.

Proposition 1995/1996: 145, Kvalificerad yrkesutbildning m.m.

Proposition 2000/01:63, Kvalificerad yrkesutbildning

Proposition 2008/09:68, Yrkeshögskolan

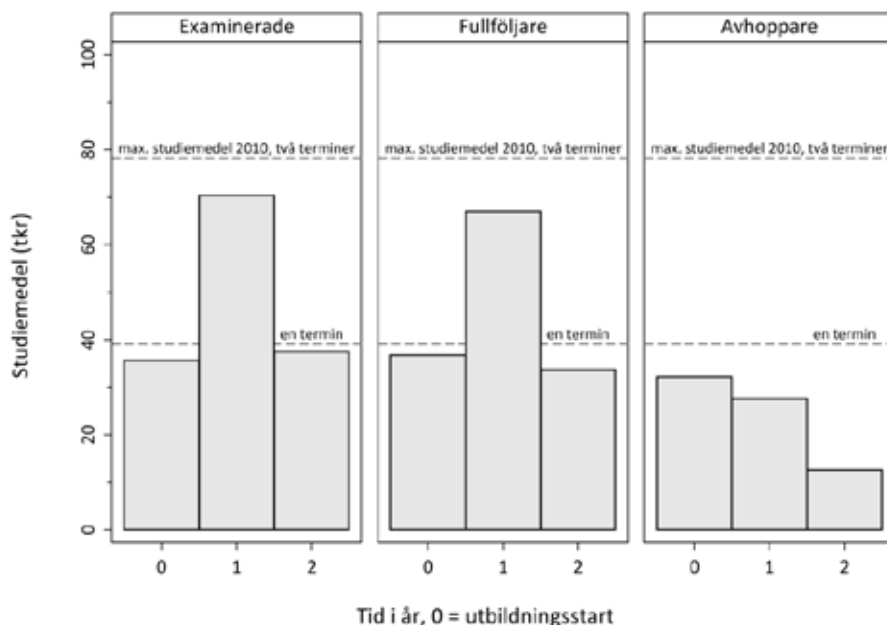
SCB (2006), "Utbildningsstatistisk årsbok 2006", Statistiska centralbyrån

SOU 2008:29, Yrkeshögskolan – för yrkeskunnande i förändring

Appendix

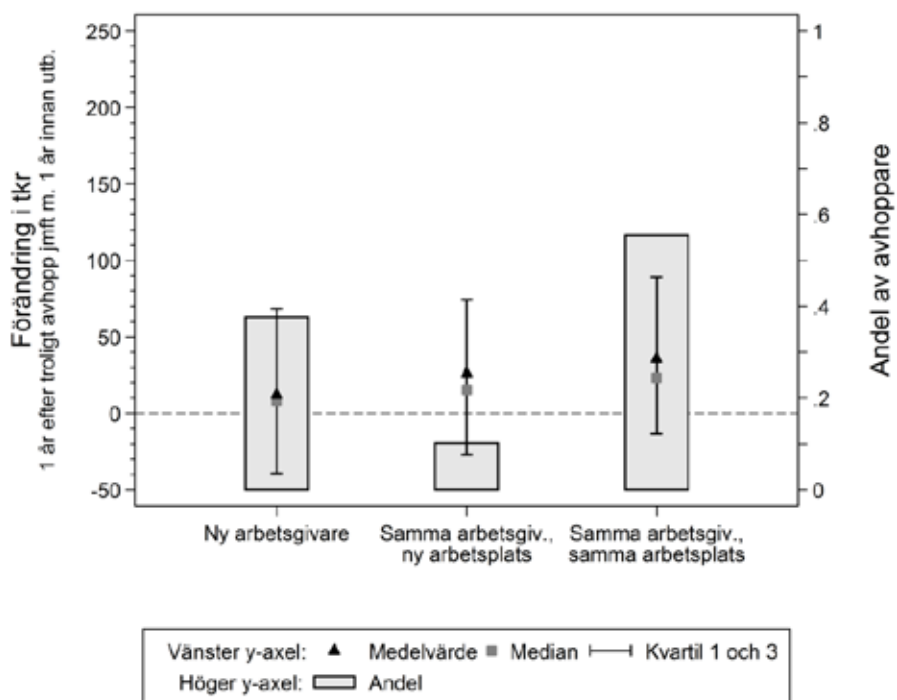
Figurer

Figurer och tabeller som visar skillnader i utfall efter utbildningen beroende på fullföljandekategori, startår, utbildningslängd, ålder, kön och utländsk bakgrund

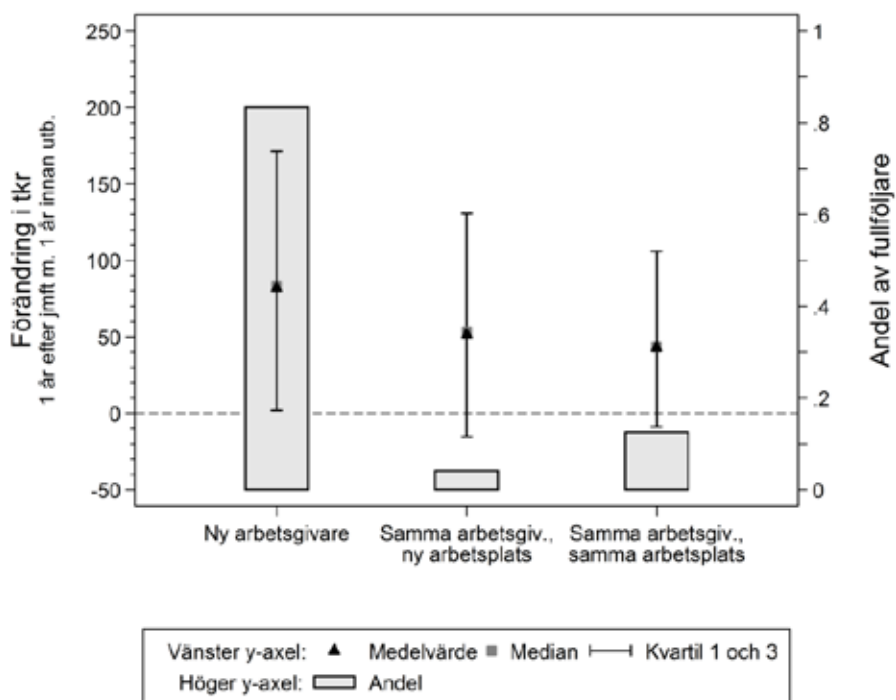
Figur A1 Genomsnittligt studiemedel per år uppdelat på fullföljandekategori

Not: Genomsnittligt studiemedelsbelopp baserat på dem som påbörjade sina tvååriga utbildningar någon gång under hösten 2006–2008 och som hade studiemedelsinkomst under utbildningens första kalenderår, vilket är majoriteten av alla studenter. De streckande linjerna anger maximalt studiemedel studenten kan få ut 2010 för en respektive två terminer. För tidigare år är det maximala studiemedelsbeloppet lägre.

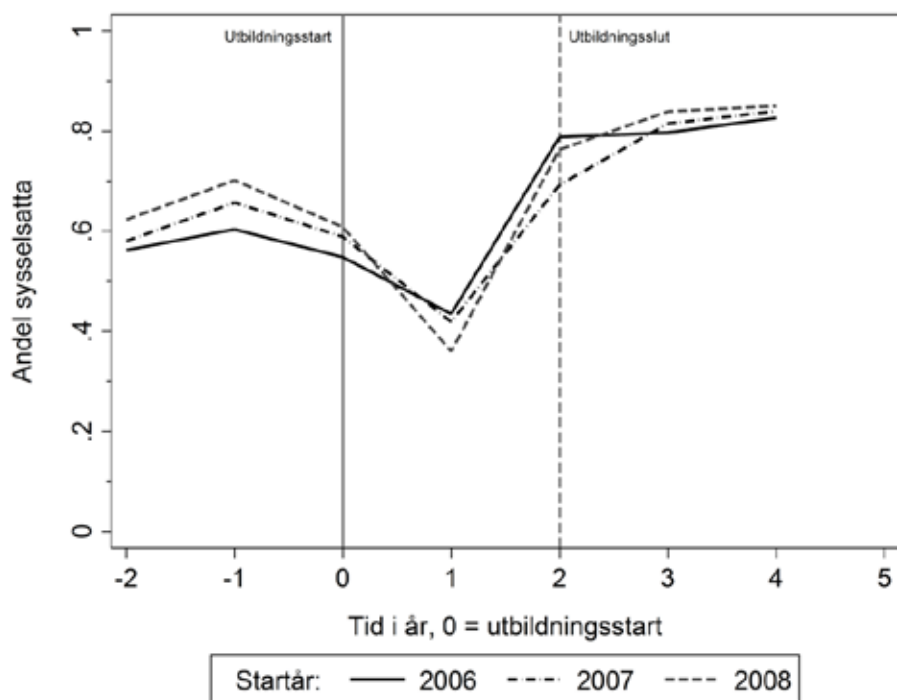
Figur A2 Förändring i årsinkomst, efter jämfört med innan utbildningen, fördelat på de som byter arbetsgivare, arbetsplats eller går tillbaka till samma

Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar där troligt avhopp innebär utbildningens andra termin, se Figur A1. Endast de som arbetade både innan och efter ingår.

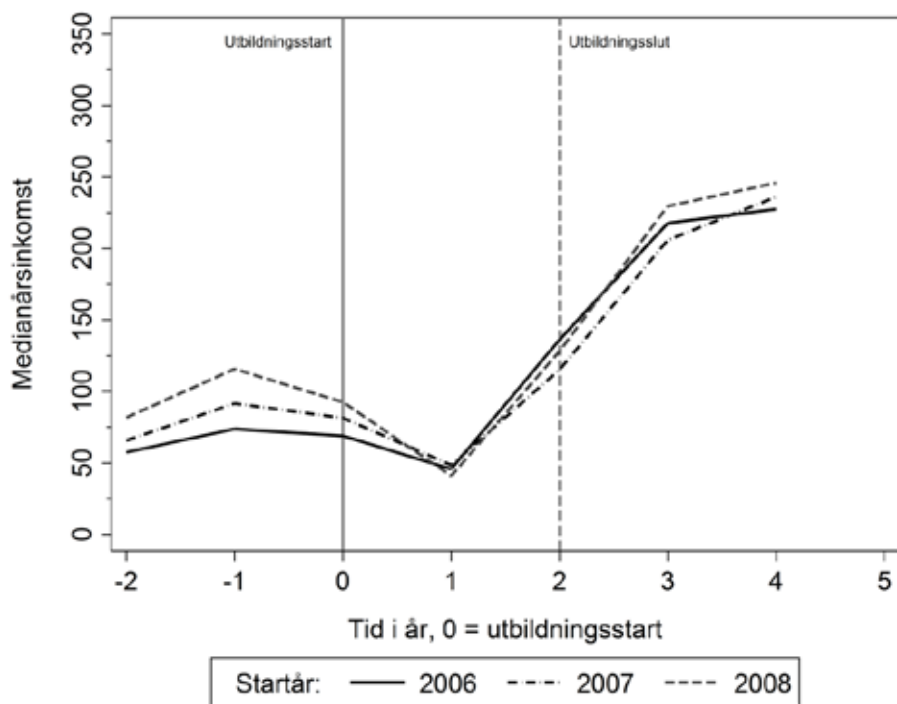
Figur A3 Förändring i årsinkomst, efter jämfört med innan utbildningen, fördelat på de som byter arbetsgivare, arbetsplats eller går tillbaka till samma

Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar. Endast de som arbetade både innan och efter ingår.

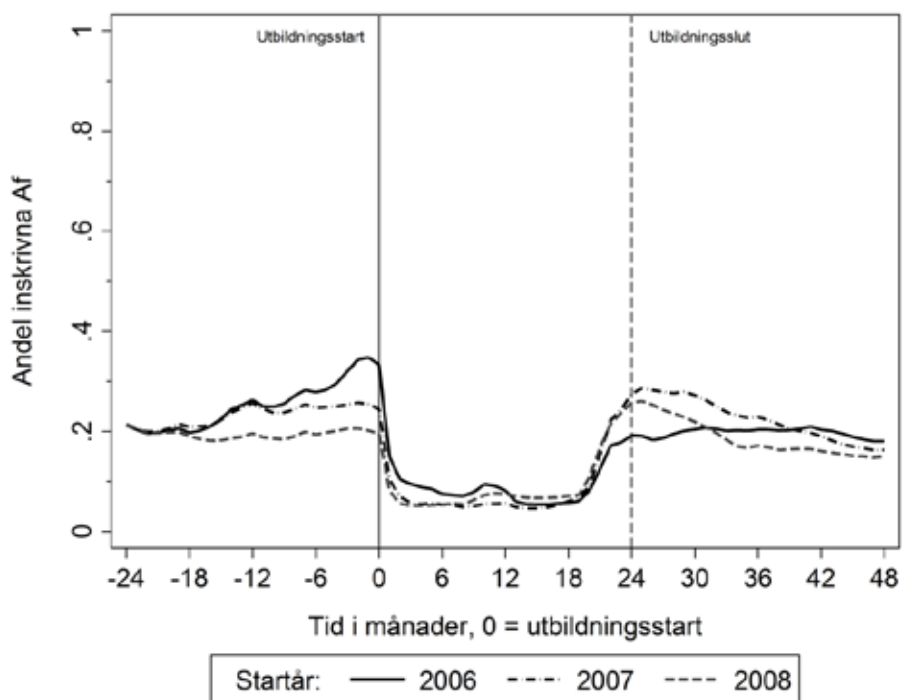
Figur A4 Andel sysselsatta i november månad, före, under och efter utbildningen uppdelat på startår

Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar.

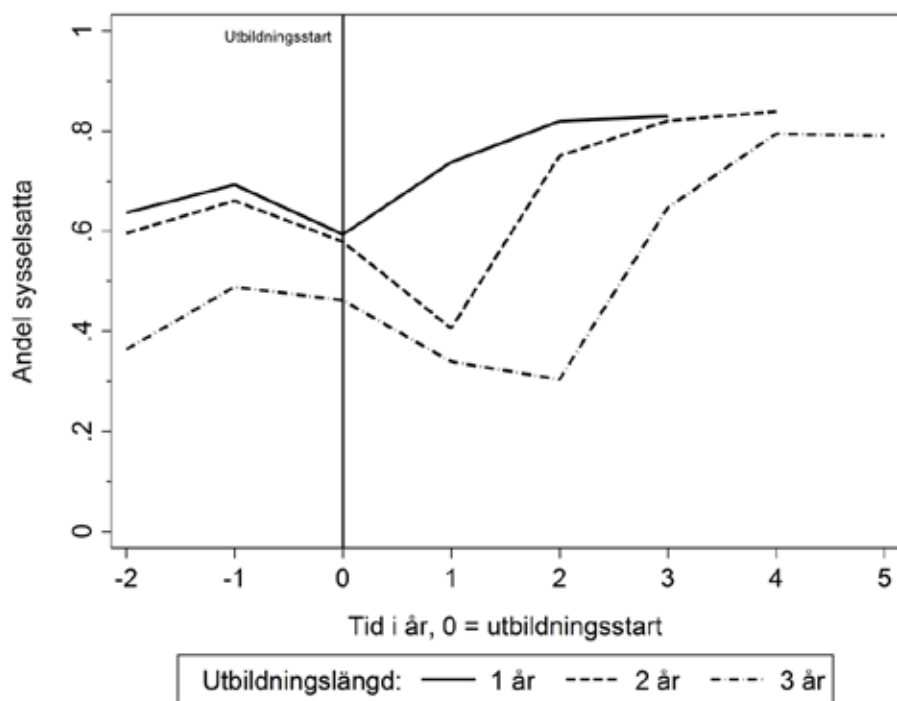
Figur A5 Medianårsinkomst före, under och efter utbildningen uppdelat på startår

Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar.

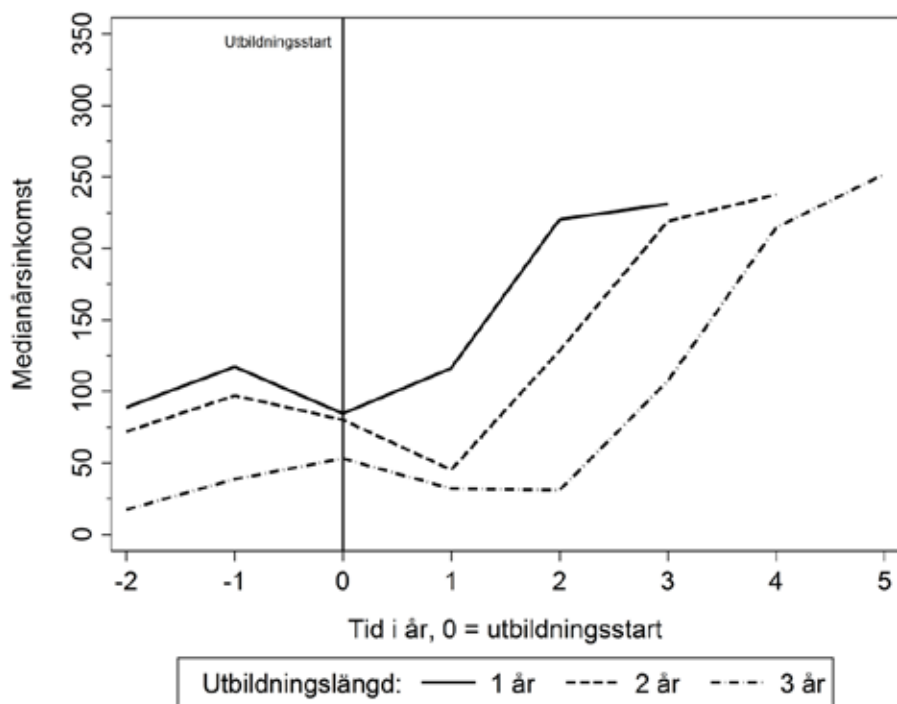

Figur A 6 Andel inskrivna Arbetsförmedlingen före, under och efter utbildningen uppdelat på startår

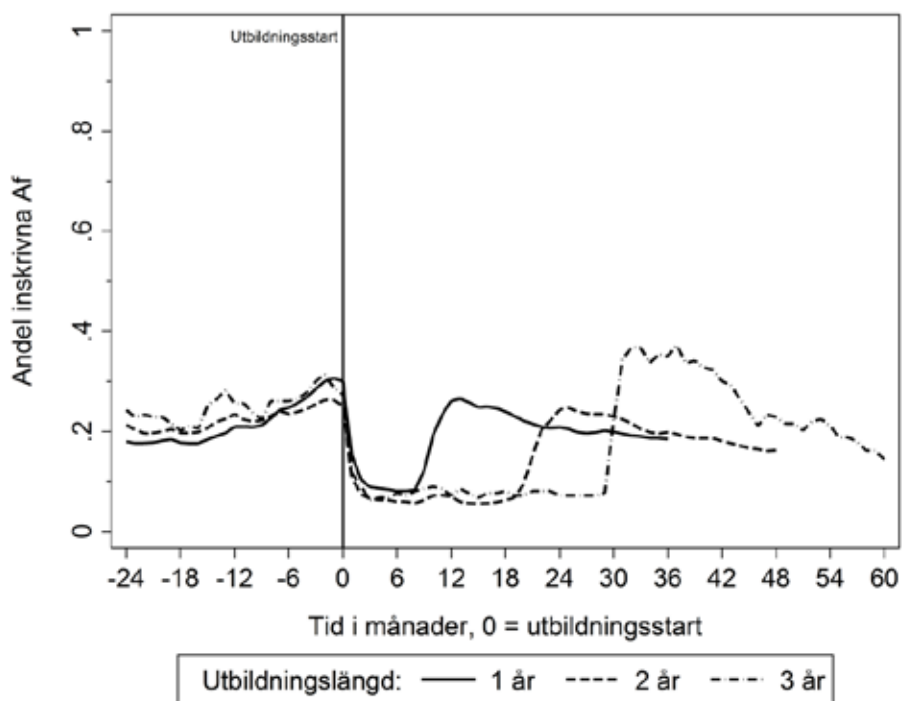
Not: Avser studenter på tvååriga utbildningar.

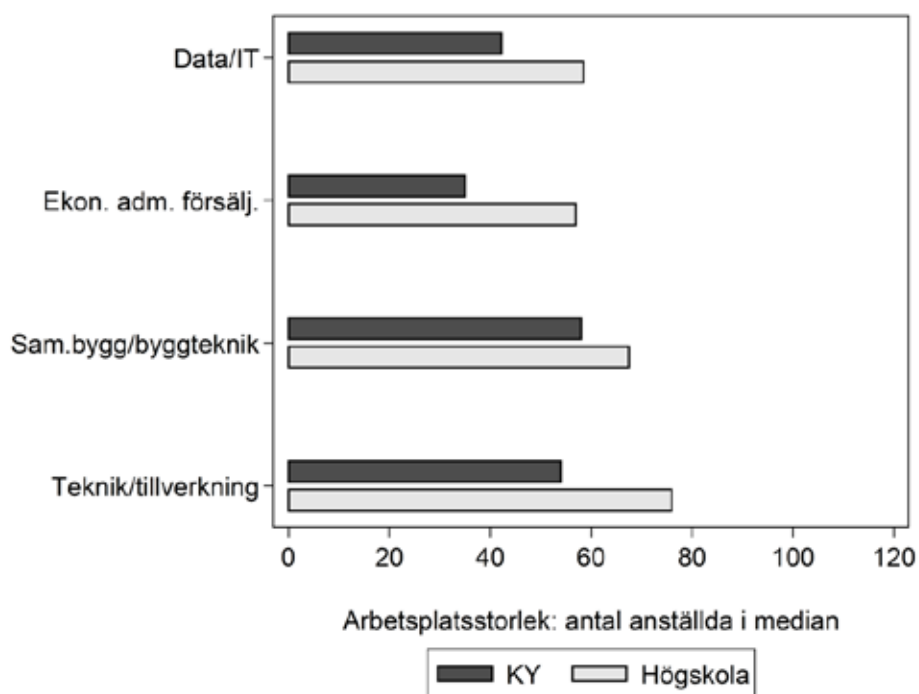
Figur A7 Andel sysselsatta i november månad, före, under och efter utbildningen uppdelat på utbildningslängd

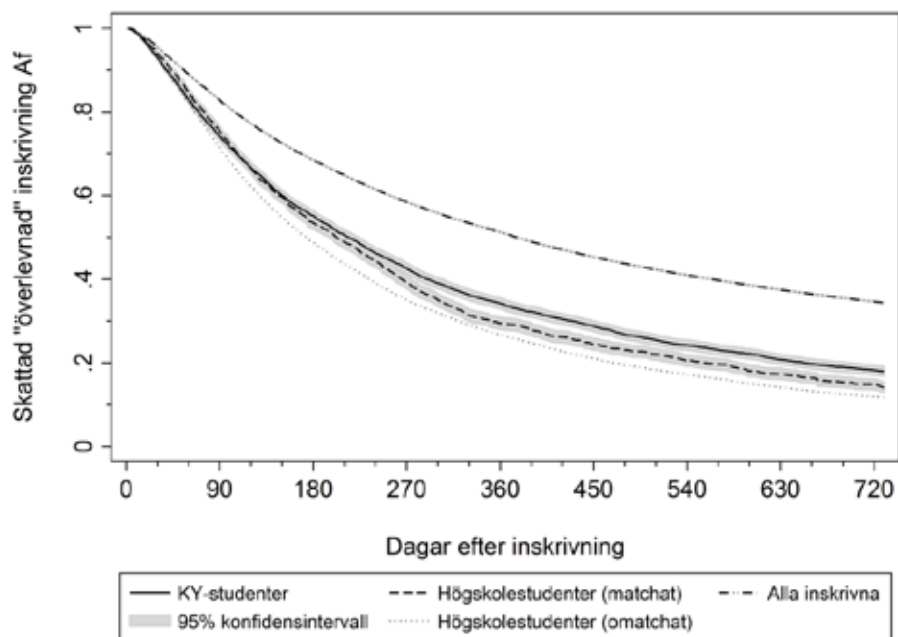
Figur A8 Medianårsinkomst, före, under och efter utbildningen uppdelat på utbildningslängd

Figur A9 Andel inskrivna Arbetsförmedlingen före, under och efter utbildningen uppdelat på utbildningslängd

Figur A 10 Arbetsplatsstorlek (median) per ämnesområde och utbildningsform, matchat urval

Figur A 11 Skattad "överlevnad" inskrivning vid Arbetsförmedlingen uppdelat på alla inskrivna samt KY- och högskolestudenter

Tabeller

Tabell A1 Urvalsrestriktioner och antalet exkluderade observationer

Antagna 2004–2013, ursprungligt antal individ-utbildning observationer				158 873
	<i>Kvarvarande</i>	<i>Exkluderade</i>	<i>% av ursprungligt</i>	
Avbrutna utbildningsomgångar	158 684	-189	0,1	
Motstridiga uppgifter om omgångsstart och slut eller avsaknad av både start- och slutdatum	142 718	-15 966	10,0	
Borttagande av parallella utbildningar	137 893	-4 825	3,0	
Deltidsstudenter samt utbildningar kortare än ett år och längre än tre år	134 078	-3 815	2,4	
Utbildningsomgång med slut senare än 2010 ¹ eller innan mars 2006 ²	42 695	-91 383	57,5	
Antagna som inte matchar mot registerdata de två första åren efter utbildningens slut eller inte matchar något år ³	41 243	-1 452	0,9	
	Totalt exkluderade	-117 630	74,0	
Antal individ-utbildning observationer som analyseras	41 243		26,0	
Antal unika individer (restriktion första utbildning)	40 297		25,4	

1 För att alla i urvalet ska ha en tvåårig uppföljningshorisont i registerdata.

2 För att det inte går att skilja mellan fullföljare utan examen och avhoppare för tidigare utbildningsomgångar.

3 Individer som inte är folkbokförda den 31 december aktuellt år eller p.g.a. felaktigt personnummer i data över antagna.

Tabell A2 Beskrivning av utfallsvariabler

Variabel	Definition	Källa
Sysselsättning	SCB:s skattning av sysselsättningsstatus i november. Skattningen baseras på uppgifter från AKU och från Kontrolluppgiftsregistret.	SCB:s databas LOUISE ¹
Årsinkomst	Summan av kontant bruttolön under året enligt kontrolluppgift till Skatteverket från arbetsgivare. I analyser har alla årsinkomster räknats om till 2013 års priser.	SCB:s databas LOUISE ¹
Inskrivning Af	Perioddata över varje individs alla inskrivningar vid Arbetsförmedlingen. I några analyser har perioderna räknats om från dagar till månader och i andra till antal dagar per år.	Arbetsförmedlingens datalager, Händel.

¹Statistiska centralbyrån, SCB (2005). "En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning (LOUISE) 1990–2002", Bakgrundsfakta 2005:01, SCB.

Tabell A3 Skillnad i examensgrad

	Examen	Fullföljare	Avhoppare
Yngre			
Data/IT	0,01	0,01	-0,02
Ekon. adm. försälj.	-0,01	0,01	0,00
Sam bygg/byggt teknik	0,00	-0,02	0,02
Teknik/tillverkning	-0,01	0,00	0,01
Hälso-sjukvård	0,03	-0,02	-0,01
Övriga	0,05	-0,02	-0,03
Kvinnor			
Data/IT	0,00	-0,03	0,02
Ekon. adm. försälj.	0,11	-0,06	-0,04
Sam bygg/byggt teknik	0,02	-0,02	-0,01
Teknik/tillverkning	0,05	-0,06	0,02
Hälso-sjukvård	0,12	-0,06	-0,07
Övriga	0,05	-0,05	0,00
Utrikes födda			
Data/IT	-0,16	0,06	0,10
Ekon. adm. försälj.	-0,13	0,09	0,04
Sam bygg/byggt teknik	-0,17	0,10	0,07
Teknik/tillverkning	-0,14	0,04	0,10
Hälso-sjukvård	-0,07	0,02	0,05
Övriga	-0,12	0,06	0,06

Not: Yngre avser de som var yngre än 25 år när utbildningen startade.

Tabell A4 Skillnad i examensgrad beroende på högsta tidigare utbildning

	Data/IT	Ekon. adm. försälj.	Sam bygg/ byggteknik	Teknik/ tillverkning	Hälsö- sjukvård	Övriga
Förgymnasial						
examinerade	0,40	0,56	0,46	0,48	0,65	0,57
fullföljare	0,20	0,24	0,34	0,24	0,16	0,25
avhoppare	0,40	0,20	0,20	0,28	0,19	0,18
Gymnasial						
examinerade	0,54	0,74	0,65	0,67	0,75	0,74
fullföljare	0,23	0,14	0,17	0,17	0,09	0,13
avhoppare	0,23	0,12	0,18	0,16	0,16	0,13
Eftergymnasial, < 3 år						
examinerade	0,60	0,77	0,67	0,68	0,72	0,75
fullföljare	0,20	0,12	0,19	0,16	0,11	0,12
avhoppare	0,20	0,12	0,14	0,16	0,17	0,12
Eftergymnasial, ≥ 3 år						
examinerade	0,55	0,72	0,64	0,59	0,71	0,72
fullföljare	0,20	0,12	0,19	0,17	0,09	0,12
avhoppare	0,25	0,16	0,17	0,24	0,20	0,17

Tabell A5 Förändring i andel sysselsatta efter utbildningen jämfört med innan, per fullföljandekategori, grupp och ämnesområde

	Data/IT	Ekon. adm. försälj.	Sam.bygg / byggteknik	Teknik / tillverkning	Hälso- sjukvård	Övriga
Examinerade						
Äldre	0,16*** (0,04)	0,14*** (0,01)	0,07*** (0,03)	0,03* (0,02)	0,17*** (0,02)	0,08*** (0,01)
Yngre	0,38*** (0,03)	0,15*** (0,01)	0,19*** (0,02)	0,30*** (0,02)	0,18*** (0,02)	0,21*** (0,01)
Kvinnor	0,28*** (0,06)	0,16*** (0,01)	0,12*** (0,04)	0,14*** (0,03)	0,17*** (0,01)	0,14*** (0,01)
Män	0,31*** (0,02)	0,09*** (0,02)	0,14*** (0,02)	0,21*** (0,02)	0,20*** (0,04)	0,12*** (0,02)
Inrikes födda	0,27*** (0,07)	0,26*** (0,03)	0,16** (0,08)	0,15*** (0,06)	0,25*** (0,05)	0,18*** (0,04)
Utrikes födda	0,31*** (0,02)	0,13*** (0,01)	0,13*** (0,02)	0,19*** (0,01)	0,16*** (0,01)	0,13*** (0,01)
Fullföljare						
Äldre	0,14** (0,06)	0,12*** (0,04)	0,03 (0,06)	-0,01 (0,06)	0,14*** (0,05)	0,04 (0,04)
Yngre	0,32*** (0,04)	0,19*** (0,04)	0,26*** (0,06)	0,20*** (0,05)	0,20** (0,10)	0,19*** (0,04)
Kvinnor	0,19** (0,11)	0,17*** (0,03)	0,16** (0,09)	0,01 (0,08)	0,16*** (0,05)	0,10*** (0,03)
Män	0,27*** (0,04)	0,15*** (0,04)	0,14*** (0,05)	0,13*** (0,04)	0,13* (0,09)	0,13*** (0,04)
Inrikes födda	0,21** (0,09)	0,21*** (0,06)	0,21** (0,11)	0,08 (0,11)	0,27** (0,14)	0,12* (0,08)
Utrikes födda	0,27*** (0,04)	0,14*** (0,03)	0,13*** (0,05)	0,11*** (0,04)	0,13*** (0,05)	0,11*** (0,03)
Avhoppare						
Äldre	0,03 (0,06)	0,08* (0,05)	0,06 (0,07)	0,01 (0,05)	0,02 (0,05)	0,01 (0,04)
Yngre	0,26*** (0,05)	0,05 (0,05)	0,08 (0,07)	0,19*** (0,05)	-0,01 (0,08)	0,11*** (0,04)
Kvinnor	0,07 (0,09)	0,05* (0,04)	-0,03 (0,10)	0,08 (0,07)	0,01 (0,05)	0,04 (0,03)
Män	0,19*** (0,04)	0,09* (0,06)	0,11** (0,06)	0,12*** (0,04)	0,00 (0,10)	0,08** (0,04)
Inrikes födda	0,13* (0,08)	0,16** (0,08)	0,15 (0,12)	0,10 (0,08)	-0,00 (0,11)	0,01 (0,07)
Utrikes födda	0,18*** (0,05)	0,04 (0,04)	0,05 (0,05)	0,11*** (0,04)	0,02 (0,05)	0,06** (0,03)

Not: Yngre avser de som var yngre än 25 år när utbildningen startade. ***, ** och * markerar signifikanta skillnader mellan grupperna på 1-, 5-, respektive 10-procentsnivån.

Tabell A6 Förändring i medianårsinkomst efter utbildningen jämfört med innan, per fullföljandekategori och ämnesområde

	Data/IT	Ekon. adm. försälj.	Sam.bygg / byggt teknik	Teknik / tillverkning	Hälso- sjukvård	Övriga
Examinerade						
Äldre	132,5	100,1	80,2	65,9	100,8	51,2
Yngre	217,5	130,3	184,1	201,6	129,4	126,3
Kvinnor	178,4	125,1	142	118	114,7	92,1
Män	204,3	97,7	137,8	164,9	117,1	83,9
Inrikes födda	203,4	113,8	137,1	149,2	113,4	89,1
Utrikes födda	191,8	151,4	157,8	147,6	156,7	87,8
Fullföljare						
Äldre	105,4	96,5	81,6	18,9	75,6	32,6
Yngre	139,7	139,6	181,8	116,3	114,9	81,8
Kvinnor	98,7	131,6	114,6	49,4	96,3	42,2
Män	156,8	108,6	139,9	105,1	60,8	103,8
Inrikes födda	150,6	127	139,4	97,7	80,8	64,5
Utrikes födda	145,1	108,6	148,1	63,5	169,9	-6,6
Avhoppare						
Äldre	48,3	48,4	57,1	13,9	29,6	35,3
Yngre	79,2	41,4	71,6	74,8	9,9	56,9
Kvinnor	46,5	45,0	13,5	43,4	13,6	36,1
Män	82,2	59,9	88,8	82,0	18,5	65,8
Inrikes födda	77,1	43,3	67,9	71,9	17,0	53,6
Utrikes födda	63,6	79,1	65,7	78,9	5,0	36,4

Not: Yngre avser de som var yngre än 25 år när utbildningen startade.

Tabell A7 Förändring i andel inskrivna Af efter utbildningen jämfört med innan, per fullföljandekategori och ämnesområde

	Data/IT	Ekon. adm. försälj.	Sam.bygg / byggteknik	Teknik / tillverkning	Hälso- sjukvård	Övriga
Examinerade						
Äldre	-0,09 (0,03)	-0,08*** (0,01)	-0,09 (0,02)	0,01 (0,02)	-0,07 (0,02)	0,01 (0,01)
Yngre	-0,05 (0,02)	-0,07*** (0,01)	-0,12*** (0,02)	0,04*** (0,01)	-0,11*** (0,02)	-0,02 (0,01)
Kvinnor	0,00 (0,05)	-0,09*** (0,01)	-0,09 (0,04)	0,03 (0,02)	-0,06 (0,01)	0,00 (0,01)
Män	-0,08 (0,02)	-0,04 (0,01)	-0,11*** (0,02)	0,02** (0,01)	-0,20*** (0,04)	-0,03 (0,01)
Inrikes födda	-0,07 (0,01)	-0,08*** (0,01)	-0,11*** (0,01)	0,03** (0,01)	-0,07*** (0,01)	-0,01 (0,01)
Utrikes födda	-0,03 (0,05)	-0,02 (0,02)	-0,11 (0,06)	0,02 (0,04)	-0,14 (0,04)	0,07** (0,03)
Fullföljare						
Äldre	-0,09 (0,05)	-0,01 (0,03)	-0,05 (0,05)	0,13*** (0,04)	-0,15 (0,04)	-0,00 (0,03)
Yngre	0,01 (0,03)	-0,01 (0,02)	-0,04 (0,05)	0,18*** (0,03)	0,07 (0,08)	-0,02 (0,03)
Kvinnor	-0,07 (0,07)	-0,00 (0,02)	-0,04 (0,07)	0,14** (0,06)	-0,07 (0,04)	0,04* (0,02)
Män	-0,00 (0,03)	-0,03 (0,03)	-0,04 (0,04)	0,17*** (0,03)	-0,16 (0,08)	-0,09 (0,03)
Inrikes födda	0,00 (0,03)	-0,00 (0,02)	-0,01 (0,04)	0,14*** (0,03)	-0,09 (0,04)	0,00 (0,02)
Utrikes födda	-0,10 (0,06)	-0,04 (0,05)	-0,16 (0,08)	0,30*** (0,07)	-0,07 (0,10)	-0,00 (0,06)
Avhoppare						
Äldre	-0,09 (0,04)	-0,16*** (0,03)	-0,15 (0,04)	-0,05 (0,03)	-0,10 (0,03)	-0,05 (0,02)
Yngre	-0,04 (0,03)	-0,09 (0,02)	-0,01 (0,04)	0,09*** (0,03)	-0,18 (0,05)	-0,03 (0,02)
Kvinnor	-0,15 (0,05)	-0,14*** (0,02)	-0,10 (0,06)	0,00 (0,04)	-0,12 (0,03)	-0,07 (0,02)
Män	-0,03 (0,02)	-0,09 (0,03)	-0,07 (0,03)	0,03* (0,02)	-0,17 (0,06)	-0,07 (0,02)
Inrikes födda	-0,05 (0,02)	-0,11*** (0,02)	-0,07 (0,03)	0,05** (0,02)	-0,13*** (0,03)	-0,04 (0,01)
Utrikes födda	-0,06 (0,05)	-0,15 (0,04)	-0,10 (0,07)	-0,05 (0,05)	-0,13 (0,06)	-0,09 (0,04)

Not: Yngre avser de som var yngre än 25 år när utbildningen startade. ***, ** och * markerar signifikanta skillnader mellan grupperna på 1-, 5-, respektive 10-procentsnivån.

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2015:1** Albrecht James, Peter Skogman Thoursie och Susan Vroman "Glastaket och föräldraförsäkringen i Sverige"
- 2015:2** Persson Petra "Socialförsäkringar och äktenskapsbeslut"
- 2015:3** Frostenson Magnus "Organisatoriska åtgärder på skolnivå till följd av lärarlegitimationsreformen"
- 2015:4** Grönqvist Erik och Erik Lindqvist "Kan man lära sig ledarskap? Befälsutbildning under värnplikten och utfall på arbetsmarknaden"
- 2015:5** Böhlmark Anders, Helena Holmlund och Mikael Lindahl "Skolsegregation och skolval"
- 2015:6** Håkanson Christina, Erik Lindqvist och Jonas Vlachos "Sortering av arbetskraftens förmågor i Sverige 1986–2008"
- 2015:7** Wahlström Ninni och Daniel Sundberg "En teoribaserad utvärdering av läroplanen Lgr 11"
- 2015:8** Björvang Carl och Katarina Galic' "Kommunernas styrning av skolan – skolplaner under 20 år"
- 2015:9** Nybom Martin och Jan Stuhler "Att skatta intergenerationella inkomst-samband: en jämförelse av de vanligaste måtten"
- 2015:10** Eriksson Stefan och Karolina Stadin "Hur påverkar förändringar i produktefterfrågan, arbetsutbud och lönekostnader antalet nyanställningar?"
- 2015:11** Grönqvist Hans, Caroline Hall, Jonas Vlachos och Olof Åslund "Utbildning och brottslighet – vad hände när man förlängde yrkesutbildningarna på gymnasiet?"
- 2015:12** Lind Patrik och Alexander Westerberg "Yrkeshögskolan – vilka söker, vem tar examen och hur går det sedan?"

Working papers

- 2015:1** Avdic Daniel "A matter of life and death? Hospital distance and quality of care: evidence from emergency hospital closures and myocardial infarctions"
- 2015:2** Eliason Marcus "Alcohol-related morbidity and mortality following involuntary job loss"
- 2015:3** Pingel Ronnie och Ingeborg Waernbaum "Correlation and efficiency of propensity score-based estimators for average causal effects"
- 2015:4** Albrecht James, Peter Skogman Thoursie och Susan Vroman "Parental leave and the glass ceiling in Sweden"

- 2015:5** Vikström Johan “Evaluation of sequences of treatments with application to active labor market policies”
- 2015:6** Persson Petra “Social insurance and the marriage market”
- 2015:7** Grönqvist Erik och Erik Lindqvist “The making of a manager: evidence from military officer training”
- 2015:8** Böhlmark Anders, Helena Holmlund och Mikael Lindahl “School choice and segregation: evidence from Sweden”
- 2015:9** Håkanson Christina, Erik Lindqvist och Jonas Vlachos “Firms and skills: the evolution of worker sorting”
- 2015:10** van den Berg Gerard J., Antoine Bozio och Mónica Costa Dias “Policy discontinuity and duration outcomes”
- 2015:11** Wahlström Ninni och Daniel Sundberg “Theory-based evaluation of the curriculum Lgr 11”
- 2015:12** Frölich Markus och Martin Huber “Direct and indirect treatment effects: causal chains and mediation analysis with instrumental variables”
- 2015:13** Nybom Martin och Jan Stuhler “Biases in standard measures of inter-generational income dependence”
- 2015:14** Eriksson Stefan och Karolina Stadin “What are the determinants of hiring? – The role of demand and supply factors”
- 2015:15** Åslund Olof, Hans Grönqvist, Caroline Hall och Jonas Vlachos “Education and criminal behaviour: insights from an expansion of upper secondary school”

Dissertation series

- 2014:1** Avdic Daniel “Microeconometric analyses of individual behaviour in public welfare systems”
- 2014:2** Karimi Arizo “Impacts of policies, peers and parenthood on labor market outcomes”
- 2014:3** Eliasson Tove “Empirical essays on wage setting and immigrant labor market opportunities”
- 2014:4** Nilsson Martin “Essays on health shocks and social insurance”
- 2014:5** Pingel Ronnie “Some aspects of propensity score-based estimators for causal inference”
- 2014:6** Karbownik Krzysztof “Essays in education and family economics”